

Erdélyi front — magyar front

Írta: Dr. Parecz Béla

Amikor a nemzeti-parasztpárt még ellenében volt, sokszor hallottuk Vaida Sándort a párt végrehajtó-bizottságának ülésén arról panaszkodni, hogy a regát Erdélyt gyarmatként kezeli. Nem tudja és nem akarja megérteni Erdély lelkét, nem akar tudomást venni arról, hogy itt évszázadok óta különböző vallású, nyelvű és gazdasági karakterű nemzetiségek élnek egymás mellett és Erdély virágzása abból keletkezett, hogy ezek a nemzetiségek szabadon gyakorolhatták nyelvüket, vallásukat, fejleszthették irodalmukat s versenyre kelhettek egymással az ipar, a kereskedelem terén. A regát tervszerűen megsemmisíti azt a egyszerű gazdasági szervezetet, amelynek keretében felvirágzott Erdély gazdasági jóléte. Teszi mindezt azért, hogy Erdélyből minél több hasznot préselhesse ki. Az erdélyi iparos és kereskedő tönkremegy, mert sokszorosan több adót fizet, mint a regái. Erdélyi ember közhivatalba alig tud bejutni. A magyar királyi Kuriánál több román nemzetiségű bíró volt, mint amennyi erdélyi román bíró van ma a Semmitőszéknél Bucurestiben.

Most, amikor Vaidák újra kormányra kerültek, azt vártuk tőlük, hogy programjuk kiindulási pontja az lesz, hogy Erdélyt ebből a gyarmati helyzetéből kiemeljék. Azt is joggal várhattuk, hogy ebből a élelő elsősorban velünk, magyarokkal fogják keresni az együttműködést, mert hiszen mi vagyunk Erdélynek legnagyobb nemzeti kisebbsége. Nagyon jól tudják Vaidák, hogy azok a sérelmek, amelyekről ők panaszkodnak, nekünk még fokozottabban sérelmeink. Birtokosainkat, független kisgazdáinkat politikai okokból tervszerűen tönkretették, kereskedőink sorra zárják be boltjaikat, mert nem képesek fizetni a nagy adókat s egyes községekből a kisiparnak egész ágát pusztulnak ki rövid idő alatt, mert a magyar iparosok sorra adják vissza iparigazolványukat. Értelmiségi középosztályunk napról-napra fogy és sorvad, mert elszegényedik és nincs módjában gyermekeit kitaníttatni.

Azt hittük, hogy megértik Vaidák ezekben az igazán sorsdöntő napokban, hogy Erdélyben csak úgy lehet segíteni, ha valamennyi erdélyi nemzetiségen egyformán segítenek. Hogy minket magyarokat nem lehet sem elnyelni, sem kivándorlásra kényszeríteni vagy a pusztulásunkat bevárni, hanem módot kell adni nekünk arra, hogy kifejtessük és Erdély felvirágztatásának szolgálatába állíthassuk azt a kulturális tőkét és gazdasági energiát, ami bennünk lakozik. Vártuk, hogy a választásokat felhasználják annak az erdélyi frontnak a megalkotására, amelyben egyenrangú harcosként sorakozhatik fel Erdélynek minden nemzetisége.

A jelek arra mutatnak, hogy csalódtunk. Vaidák panaszai csak az előző kormány megbuktatására célzó harci eszközök voltak, amelyeket azonnal raktárba helyeztek, amint kormányra kerültek. Hamar elfelejtkeztek Erdélyről és Erdély bajairól. Mindennél előbbre helyezik azt a pártérdeket, hogy minél nagyobb többséggel kerüljenek ki a választási küzdelemből és ezért teljesen a hangzatos nacionalista jelszavak szolgálatába állottak. Hja, mást beszél az ember, amikor ellenében van és mást cselekszik, amikor kormányra kerül.

Nem keresik a velünk való megértést és együttműködést sem, sőt inkább a mi rovásunkra kívánják politikai sikereket elérni és ezért gyengíteni akarnak bennünket. Ugy hiszik, hogy a Magyar Párt disszidenseivel lépnek

Radikális leszerelést követelt ma Genfben Amerika

Váratlanul összehívták a leszerelési konferenciát -: Izgatott hangulatú ülés, amelyen az összes államok képviselői részt vettek -: Eredménytelen tanácskozások Lausanneban

Franciaország ideiglenes megoldásának feltűnő pontjai

Genfben jelentik: Ma délután fél négy órára, teljesen váratlanul ülésre hívták össze a leszerelési konferencia főbizottságát. Ez az összehívás annál is inkább meglepő, mert Henderson tegnap jelentette ki a kisállamok képviselői előtt, hogy az összehívás legjobb esetében a hó végén, esetleg július elején esedékes csupán. Az ülés izgatott hangulatban ült össze és valamennyi európai állam képviselője megjelent a megnyitáson. Henderson négy órakor nyitotta meg az ülést és átadta a szót Gibsonnak, aki siri csendben olvasta fel az amerikai kormány javaslatát, amely nagyjából a következőket tartalmazza:

A világ összes államai — Német-, Magyarország, Bulgária és Ausztria kivételével — egyhármaddal csökkentik a fegyveres állományukat. A tankok, vegyi háború és a mozgatható nehéz ütegek eltávolításra kerülnek. Csökkentés az összes államok haderejét olyan minimálisra, hogy az a rendőri szolgálat ellátására legyen éppen alkalmas, mint amilyen Németország hadseregének kerete a versaillesi béke értelmében. A hajóegységek tonnatartalmát is csökkentik egy harmaddal. A bombavető repülőgépeket is el kell tiltani.

Lausannei jelentések szerint Dollfus és Herriot tanácskozása eredménytelen maradt,

Addig nem rendezik a jóvátételt, amíg a leszerelés kérdésében döntő lépés nem történik

A Daily Express szerint Hoover elnök negyvennyolc órában belül jegyzékot intéz a törvényhozó testülethez, amelyben a leszerelés kérdését összekapcsolja a jóvátétel kérdésével. Az elnök át akarja lendíteni a nemzetközi helyzetet a legsúlyosabb pontra.

Az amerikai republikánus párt mértékadó köréből ma nyilatkozat hangzott el, amely a leszerelési kérdésnek a jóvátétel problémájával való szoros kapcsolatát hangsúlyozta. Reed szenátor pedig, aki a szenátusban a kormány álláspontjainak tolmácsolója szokott lenni, kijelentette, hogy: „Minden kétséget kizáró módon megmondottuk Európának: minden kísérlet a jóvátétel, hadiadósságok törlesztésére, vagy végleges rendezésére, hiübalvó, amíg a leszerelés kérdésében döntő lépés nem történik.

A német álláspont

Warmold német nemzetgazdasági miniszter Durand francia kereskedelmi minisz-

választási szövetségre, csak hogy sorainkat megbontsák.

Mit tehetünk mi mindezek ellenében? Csak azt, hogy annál tömörebben és egységesebben sorakozunk valamennyien a Magyar Párt zászlaja alá. Mi tudjuk, hogy az országos Magyar Párt az egész erdélyi magyar népet képviseli, hogy az erdélyi magyarság minden felekezetének, minden osztályának érdekeiért egyforma köteleességtudással és lelkesedéssel harcol s hogy örömet enged teret a maga kezében minden jogos ambíciónak, amely ezeket az érdekeket hiven és becsületesen szolgálja. Ismerjük a mi disszidenseinket,

amennyiben Herriot kijelentette, hogy Ausztria kölcsönigye csak az általános helyzet megoldásának keretén belül oldható meg. A franciák hajlandóak lennének részletkölcsön folyósításában résztvenni, azonban ezt Ausztria nem tartja megfelelő megoldásnak.

A francia pénzügyminiszter lausannei tervai

Itt írjuk meg, hogy az angol sajtó ismerteti a francia pénzügyminiszter lausannei tervét. Eszerint négy pontban van összefoglalva az ideiglenes megoldás. A négy pont a következőképpen lett összeállítva:

1. Három—öt éves moratórium.
2. Kötvények az amerikai adósságok törlesztésére, vagy a dunai államok talpraállítására.
3. Bizottság kiküldése a német jóléti standard megállapítására.
4. Jóvátételi fizetések dologi javakban.

A Morning Post lausannei tudósítás alapján arról számol be, hogy Macdonald nyilatkozatra készül, amelyben bejelenti, hogy Angliát lemond minden jóvátételi és hadtartozás fizetéséről. A nyilatkozat független lesz a többi államok állásfoglalásáról

ternek a következő kérdések megvitatását javasolta:

1. Melyek azok az országok, amelyekben Németország és Franciaország eredményesen együtt dolgozhatnak.
2. Németországi francia tőkebefektetések lehetősége.
3. Az ottawai értekezlet esetleges határozatainak kihatása az európai államok gazdálkodására.
4. A francia és német vámtarifák tanulmányozása.
5. A gabona árának felemelése.

Durand hajlandóan mutatkozott, hogy a francia és német szakértők az utóbbi két pontot tárgyalás elé vigyék.

Amerika váratlan és radikális beavatkozása az esztendő óta vajudó kérdésekbe előreláthatólag döntő fordulatot hoz a világpolitikába. Az európai antant-politikusok, akik eddig akadályokat gördítettek a jóvátétel kedvező elintézése és a leszerelés kérdése elé, most kényszerhelyzet előtt állnak és kénytelenek lesznek Amerika döntő beavatkozásához alkalmazkodni.

Tudjuk, hogy nem vezetni őket egyéb, mint a maguk fékezhetetlen szerepelni vágyása s hogy nem állanak mögöttük magyar tömegek, csak egy pár okvetetlenkedő és konkolyhíntő. Tisztában vagyunk azzal is, hogy csak mi magunk tudunk magunkon segíteni. Ha tehát nem lesz erdélyi front, szegezzük szembe ellenfelünkkel a mi egységes magyar frontunkat. Igyekezzünk ezt a frontot minél tömörebbé és szilárdabbá tenni s akkor becsülettel s eredménnyel fogjuk végigküzdeni a választási harcot, de eredményeket fogunk biztosítani a mi népünk javára a választás után következő parlamenti munkában is.

A Magyar Párt vasárnap kezdi meg propaganda-gyűléseit Aradmegyében

A megye minden magyarlakta községét meglátogatják a Magyar Párt kiküldöttjei

A jelölések megejtése után az aradi Magyar Párt részletes tervet dolgozott ki a választási propaganda kérdésében. A terv szerint a Magyar Párt kiküldöttjei sorban keresik fel a nagyobb aradmegyei községeket, hogy a magyar lakosságot összetartsák, egységre és a Magyar Párt zászlaja alá való sorakozásra buzdítsák. Vasárnap kezdődik meg a nagyarányú propaganda, amikor négy aradmegyei községben rendez a Magyar Párt választói gyűléseket. A vasárnapi gyűléseken dr. *Parecz Béla*, a magyar listavezető, *Kintzig János* és *Lantos Miksa*, valamint dr. *Órfi Gyula* tartanak beszédet. Délelőtt tizenegy órakor *Pankótán*, déli 12 órakor *Galsán*, délután három órakor *Világoson* és öt órakor *Gyoron* lesz választói gyűlés.

Szerdán, június 29-én lesz a következő gyűléssorozat: *Június 29-ikén délelőtt 11 órakor Borosjenőn* lesz gyűlés, amelyen *Takácsy Miklós*, *Justh János* és dr. *Órfi Gyula* beszélnek, majd a Magyar Párt kiküldöttjei *Selénd* községbe utaznak át, ahol *délután három órai kezdettel* rendeznek gyűlést. Négy órakor *Dezsőháza*n és este nyolc órakor *Szentannán* zajlik le a választói gyűlés. Ugyanaznap dr. *Parecz Béla*, *Purgly László* és *Igyártó Sándor* *Kisvarjas* községet keresik fel, ahol reggel kilenc órakor tartanak gyűlést. Délelőtt tizenegy órakor *Nagyvarjason*, délután 4 órakor *Nagyiratoson*, este hét órakor *Kisiratoson* lesznek a Magyar Párt kiküldöttjei. *Julius* harmadikán három csoportban utaznak a párt megbízottai. *Juhász Gábor*, dr. *Szilber Ignác* és *Schobesberger József* reggel kilenc órakor *Szentleányfalván* és *Fakerten*, délelőtt tizenegy órakor *Zimándközön*, déli tizenkét órakor *Zimándujfalun* rendeznek gyűlést dr. *Parecz Béla*, *Purgly László*, dr. *Nagy Sándor*, dr. *Nagy László*, *Lantos Miksa* és *Höhn* reggel kilenc órakor a *gáji tanyán*, tizenegykor *Pécskán*, délután négy órakor *Tornyán*, hatkor *Szederháton* és hétkor *Kisperegen* és *Szentpálon* mondanak beszédet. Dr. *Olosz Lajos*, *Justh János* és *Zima Tibor* ugyanaznap délelőtt tizenegykor *Ágván*, déli egykor *Szapáriligeten*, délután négykor *Kisjenőn* gyűléseznek. A kisje-

női gyűlésen *Takács János* római katolikus plébános is felszólal. Ezután *Erdőhegyre* utaznak át, ahol ötkor, majd *Simándra*, ahol hétkor lesz választói gyűlés.

Négy gyűlés lesz *Julius tizedikén*, a választások előtti vasárnapon is. Dr. *Parecz Béla*, *Purgly László* és *Igyártó Sándor* délelőtt tizenegy órakor *Feketegyarmaton*, tizenkettőkor *Nagyzeréden*, délután négykor *Bélzeréden*, hatkor *Vadászon* és nyolckor *Simonyifalván* tartanak beszédet. *Zina Tibor*, *Lantos Miksa*

Aranyat találtak Aradmegyében

Bucuresti-i mérnökök jelentése a kereskedelemügyi minisztériumnak — Halmágy környékén találtak a kiküldött szakértők aranyat —

Érdekes üggyről számol be egy rövid bucaresti-i jelentés. Ha a pársoros hír megfelel a valóságnak, úgy már a legközelebbi jövőben munkához jut egy csomó munkanélküli Aradmegye legszegényebb vidékén. Arról van ugyanis szó, hogy a kereskedelem és iparügyi minisztérium mellett működő *bányavezérgazgatóság néhány mérnöke az aradmegyei Halmágy község környékén kutatott és megállapította, hogy a község közvetlen közelé-*

ben nagymennyiségű arany található a kőzetben. A jelentés intézkedést kért a minisztériumtól a bányászásra vonatkozólag.

Amennyiben a bucaresti-i hír igaznak bizonyul, úgy kilátás lehet arra, hogy Aradmegyében fokozott erővel indul meg a bányászás, ami mindenesetre megfelelő mértékben járulna hozzá a munkanélküliség csökkentéséhez. A hir nagyjelentőségű az országra nézve is, amennyiben a munkálatok megindulásával esetleg hatalmas értékű aranyhoz jutna az állam.

Államok az államban a román autonom intézmények

— mondotta a közlekedésügyi miniszter :: Szigoruan végrehajtják az álláshalmazási törvényt :: Módosítások lesznek a CFR-tarifában

A belpolitikai élet különböző frontjain váratlanul szélsécsend állott be. A vihar előtti szélsécsend ez, amely a választások előtti szópárbajokat előzi meg; ennek fellángolását már vasárnapra várják.

Az első csatározások a sajtó hasábjain

már lefolytak. Tul vagyunk az első, sajtó után elkövetett politikai becsületsértéseken és rágalmozásokon. Most a pártokat a paktumtárgyalásokkal kapcsolatos jelölések kérdéssel foglalkoztatják intenzíven és ez a magyarzata annak, hogy a politika hullámverése egvárdőre elcsendesedett, illetve a párthelyiségek többekévéb jólpárnázott falai közé vonult vissza. Ezekről a belső eseményekről beszámoló jelentéseinket az alábbiakban foglaljuk össze:

Perieteanu közlekedésügyi miniszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt érdekes kijelentéseket tett. Kijelentette a miniszter, hogy a kormány a legmesszebbmenő módon el van szánva reá, hogy az álláshalmazási törvényt mellékszempontokra való tekintet nélkül végrehajtsa. A kormány a törvény rendelkezéseit a legteljesebb tárgyilagossággal a *nyugdíjasokkal szemben is alkalmazni kívánja.*

— Egyébként — mondotta a miniszter — az ugynevezett autonom intézmények gazdálkodása is erőteljesen foglalkoztatja a kormány gazdasági tényezőit. Ezek az intézmények államok az államban, amelyek ilyen minőségben csak zavarokra adhatnak okot. A kormánynak gondja lesz reá, hogy ezek az autonom intézmények a jövőben megfelelő keretek között folytassák működéseiket.

A CFR-nél — mondotta a miniszter — szükséges, hogy az ártarifában bizonyos reális módosítások történjenek, ami a választások után minden bizonnyal be is fog következni.

A nemzeti-parasztpárt kolozsvári intézőbizottsága egyébként ma kezdte meg tanácskozásait a nemzeti-parasztpárt kolozsvári párt helyiségében. Az intézőbizottság a párt programjának részbeni módosításával foglalkozik, egyben pedig az egyes vidéki párttagozatok képviselőválasztási és szenátorjelölő listáit vizsgálja felül. A tanácskozásokon Aradmegye képviselőjében *Pop C. István* volt miniszter jelent meg. A tanácskozásokat holnap tovább folytatják.

Polgárháboru dul Németországban

Gyilkosságok napirenden :: Hitler ostromállapotot és diktaturát sürget a délnémet tartományokban

Titkos erők készítik elő a katonai diktaturát

Berlinből jelentik: Németországban javában dul a polgárháboru. A délnémet tartományok ragaszkodnak a régi rendelkezésükhöz, amelyekben megtiltották a Hitleristáknak a gyülekezést és egyenruhaviselési jogot, a birodalmi kormány ellenben azt kívánja, hajtsák végre azt a rendelkezést, amely a tilalmat felüggeszti. Egyik fél sem enged és Hitler most azon dolgozik, hogy ostromállapotot és diktaturát hirdessenek a délnémet államokban. Több lap már a küszöbön álló ostromállapot rémét festi a falra és azt írja, hogy a konfliktust végeredményben

csak katonai diktatúrával lehet majd megoldani.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint, komolyan mérlegelni kell a kivételes állapot proklamálását. Ha *Hindenburg* elnök erre esetleg mégsem tudná rászánni magát, *akkor is új szükségrendeletet kell kibocsátani*, amely teljesen a birodalmi kormányra ruházza át a felvonulási és egyenruhaviselési tilalmak kibocsátásának a jogát, amelyet a tartományi kormányok eddig maguknak vindikáltak. A lap úgy tudja, hogy illetékes helyen az utóbbi na-

pokban mindkét lehetőséget behatóan mérlegették.

A demokrata-párti *Berliner Tageblatt* értesülése szerint bizonyos oldalról néhány nap óta titokzatos erőket léptettek működésbe, hogy még jobban kiélezzék az egyenruhaviselési tilalom kérdésében kitört konfliktust és rávegyék a birodalmi kormányt katonai intézkedések fogantatására a délnémet államokkal szemben. A lap óva inti a birodalmi kormányt attól, hogy ilyen veszedelmes utakra tévedjen, mert a kivételes állapot elrendelése után már csak a katonai diktatúra következhet.

Az egész országban egyébként forrongások észlelhetők. Főként a kommunisták és nemzeti-szociálisták között napirenden vannak az összetűzések. Tegnap a kommunisták a berlini Moabit negyedben agyonlöttek egy nemzeti-szociálistát. Altonában szintén meggyilkolták Hitler egyik hívét, míg *Wandsbeckben öt nemzeti-szociálistát halálosan megsebesítettek.* A sebesültek száma az egész ország területén igen nagy. Essenben a nemzeti-szociálisták gy kommunisták gyilkoltak meg.

Letartóztatták Littke Kázmérnét Ruttkay százados rejtélyes halála miatt

**Az ügyészség szándékos emberöléssel vádolja Littkénét
--- A gyilkosság lefolyása az ügyészség szerint ---
Littke Kázmérné öngyilkossági kísérletet követett el**

Váratlan fordulat történt ma Ruttkay százados rejtélyes halálának ügyében. A budapesti törvényszék vádpanácsa ma hirdetett ítéletet Littke Kázmérné letartóztatási indítványával kapcsolatban és elrendelték a százados meggyilkolásával gyanúsított asszony azonnali letartóztatását. Emlékezetes még az a rejtélyes tragédia, amely néhány héttel ezelőtt Budapesten játszódott le Littke Kázmérné lakásán. Ruttkay állítólag revolverrel lőtte főbe magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosság elkövetésekor csupán Littke Kázmérné tartózkodott még a lakásban, akinek szerepére azonban rejtélyes homály borult.

A lapok hetekig tárgyalták Ruttkay százados titokzatos halálának körülményeit, melyeket természetesen a budapesti ügyészség is tisztázni kívánt. A vélemények nagyon megoszlottak Littke Kázmérné szerepére vonatkozólag, akinek személyét valami mesterkéltnek látszó homály takarta az ügyben.

Nagy érdeklődést keltett az a hír, amely arról számolt be, hogy Ruttkay százados halála ügyében szándékos emberölés miatt a vizsgálóbíró elrendelte Littke Kázmérné ellen a vizsgálatot. Az ügyészség ekkor indítványt tett arravatkozólag, hogy rendeljék el Littkéné ellen az előzetes letartóztatást, amit elutasítottak.

A budapesti ügyészség emiatt felfolyamodást jelentett be, míg Littkéné ügyvédje a vizsgálat elrendelését kifogásolta felfolyamodásában. A bejelentett felfolyamodások ügyében ma délután hirdetett ítéletet a budapesti törvényszék vádpanácsa. A vádpanács egészen váratlanul megváltoztatta a vizsgálóbírói döntést és

*Littke Kázmérné azonnali letartóztatását
rendelte el emberölés büntetékének alapos
gyanúja miatt.*

A vádpanácsi határozat szenzációs fordulatot adott Ruttkay százados „öngyilkossági” tragédiájának. A határozat kifejti, hogy minden gyanúok mellett szól, hogy Littkéné a százados homlokára szorított revolverrel lőtte agyon Ruttkayt. Littke Kázmérné ma délután beszállították a Markó-uccai fogházba, ahol külön cellában helyezték el. Littkéné valószínűleg készült arra, hogy Ruttkay százados halála miatt gyilkosság alapos gyanújával letartóztatják, mert

tegnap öngyilkosságot kísérelt meg.
Az asszony ki akarta vetni magát emeleti lakásának ablakán, azonban családtagjai még idejekorán észrevették a dolgot és megakadályozták tettének elkövetésében.

többet érnek mint a gyöngyök, amelyekkel olyan gyakran összehasonlítják őket. Orizze meg ezt a természetes kincset a Pebecco — Dr. Unna — a híres egyetem tanár fogpasztijának rendszeres használata által. Kezdje meg azonnal a Pebecco használatát, ne várjon addig, amíg fogai csunya színűek és betegek lesznek, sőt esetleg nagyobb és helyre nem hozható bajok is keletkeznek.

De miért éppen

PEBECCO

Pebecco szigorúan tudományos elvek alapján készül, példás módon tisztítja és ragyogó fehérséget ad a fogaknak, elvégzi a betegségokozó szájbaktériumok gyors megsemmisítését. A Pebecconak erős aromás íze van és annak használata friss lehetőséget ad, ezenkívül pedig teljesen ártalmatlan. A Pebecco a legtöbb hatékony alkairészt tartalmazza és ebben a fogpasztijában a világ legkiválóbb fogpoloszerét bocsájítják rendelkezésére.

JÖN! CORSO-MOZGÓBA! PÉNTEKEN!
a METRO-GOLDWYN legnagyobb slágere
TÁNC AZ ÖRVÉNY FELETT (A mai modern ember változatos élete).
JEGYELŐVÉTEL! TELEFON: 565.

A bihari csendőrbrutalitások miatt botrány tört ki a magyar képviselőházban

Ökölrel rohantak egymásnak a képviselők — Feszült, izgalmas hangulat a parlamentben — Aki ökölrel akar rendet csinálni — Az igazságügyminiszter megnyugtató szavai

Budapestről jelentik: A Házban ma napirend előtt, feszült, izgalmas légkörben, renckívül zajos botrány játszódott le a bihari csendőrbrutalitások miatt. Szedes Ferenc szociáldemokrata képviselő tette szavá a súlyos brutalitásokat, amelyeket a parasztsággal szemben követtek el a csendőrök. A beszéd során az egész ellenzék, a szociálistákkal az élen, rendkívül izgatottan, felháborodottan kommentálja a történeteket, elkéseredett közbeszólások özöne záporoz a kormánypart felé, ahonnan sűrűn felelgetnek a kiáltásokra. Kü-

lönösen Fáy István válaszólagat fumigáló hangon az ellenzék kifakadásaira, többek között megjegyezte:

— A szociálisták fogják be a szájukat! Ők uszítják, izgatják a parasztokat!

Malasits Géza ekkor magából kikelve kiáltja Fáy felé: Parasztnyuzó!

Az ellenzék a kitélt felkapja és megsokszorozva veti vissza a kormánypart felé:

— Parasztnyuzók, munkásnyuzók!!! — zengi karban az ellenzék. Malasits pedig megismétli a paprikavörös Fáy felé fordulva:

— Hallgasson, maga parasztnyuzó!

Kitör a botrány. Hatalmas kavargás támad és Fáy ökölbeszorított kézzel rohan a szociálisták padsora felé, többen újat állják és csitítani igyekeznek. Az elnök a nagy felfordulásban felfüggeszti az ülést, ám ez sem segít, mert a tumultuózus jelenetek az ülés újramegnyitása után folytatódtnak. A zajon keresztül Ulain hangja:

— Ha nem csinálnak itt rendet, majd mi csinálunk az öklünkkel!...

Egymást érik az elnöki rendreutasítások, ám mindez mit sem ér. A nagy zajra besiet Zsitvay Tibor igazságügyminiszter is, aki válaszol az ellenzéknek. A zaj egyre tart még, de a beszéd során lassan elcsendesedik az ellenzék. Az igazságügyminiszter kijelenti, hogy a brutalitások ügyében a legszigorubb vizsgálat indult meg s ha bűnösöket találnak, ezeket súlyosan megbüntetik. A miniszter szavainak végeztével már teljesen helyreállott a rend és nyugalom, a Ház áttért az interpellációkra.

A kilencszeres asszonygyilkos főtárgyalása a bécsi esküdtbíróóság előtt

Bécsből jelentik: Az esküdtbíróóság ma kezdte meg az asszonygyilkos Landenbach Ferenc bűnperének tárgyalását. Jóllehet a vádlott ellen az ügyészség csak két gyilkosság miatt emel vádat, Landenbach a rendőrségen kilenc nőgyilkosságot ismert be és vallomását ma is állja. A gyilkos hirdetések után ismerkedett meg áldozataival, akiket kifosztott. A holttestek darabjait papírba csomagolva vagy postára tette, vagy pedig vasutállomásokon helyezte el. Állítólag a gyilkosságokról felesége is tudott. Az asszony, amikor a tárgyalóterembe vezették, valóságos rohamot kapott,

Ítélet az ügyben holnap vagy holnaputánra várható.

Arad közelében rabolták ki Tabacovici vezérigazgatót

A Marmorosch bank vezérigazgatója szerint a kloroformos rablók akkor hatoltak fülkéjébe, amikor vonatja elhagyta Aradot

Bucurestiből jelentik: A sziguranca erélyesen nyomoz a vasuti tolvajok után, akik — mint megirtuk — kifosztották Titulescu szalóncoksjában a londoni meghatalmazott miniszter egyik bizalmasát, Tabacovici vezérigazgatót, a Banca Marmorosch vezérét. Ma újból kihallgatták a vezérigazgatót, aki a következőket jelentette ki:

— A tolvajok a szomszéd kocsiból hatoltak át hozzám, miután áttörték a nyitott ablak vasrácsát. Amikor Bucuresti előtt felébredtem, az arcomon egy zsebkendő feküdt, amelyet a banditák kloroformmal itattak át. Egyes lapok azt írják, hogy aktákat is loptak el tőlem, amelyeket Titulescutól kaptam volna az utóñ. Ez nem igaz.

Arra a kérdésre, hol történhetett a lopás, a vezérigazgató a következőket mondotta:

— Ugy hiszem Arad közelében, amikor a vonatom már elhagyta az aradi állomást.

A nyomozás nagy apparátussal folyik és most Arad környékére koncentrálódik a nyomozhatóságok figyelme.

CORSO-MOZGO MA' GAZDAG
BOROSS GÉZA a humor fejedelme és BERKY JÓZSEF személyes fellépte, teljesen új műsorral!

UTANA:

Koldusdiák.

Vigoperett, melyben a főszerepeket FRITZ SCHULTZ, JARMILLA NOVOTNA és HANS H. BOLLMANN a berlini operabáz tagjai éneklik!

Ma délután 3 órakor:

VÉGE A DALNAK! (Das Lied ist aus) LIANE HAID, WILLY FORST. — Jegy lej 8.

Haláltáncot járatnak az aradi nyugdíjasokkal

Ismét beszüntették a nyugdíjfizetéseket — Ujabb utasítást vár az aradi pénzügyigazgatóság — Bonyodalmas helyzeteket teremtettek a különféle utasítások — Kétségbeesés az aradi nyugdíjasok körében

Magánértesülés szerint a kormány tíz millió lejt utalt ki az aradi és megyei nyugdíjasoknak

A pénzügyminiszterium rendeletileg szabályozta a tisztviselői és nyugdíj-illetmények kiifizetését. A Banca Nationala által rendelkezésre bocsátott egymilliárd lejt hétfőn osztották fel a pénzügyminiszteriumban és abból Aradnak 17 és félmillió jutott. Ezzel szemben a számfejtősnél lévő kimutatás adatai szerint csak ebben az évben közel negyvenmilliót tesznek ki a kinem fizetett tisztviselői és nyugdíjas illetmények, tehát annak még felére sem nyújt fedezetet a most kiutalt összeg.

A nyugdíjasok részére történt kiutalás alkalmával a miniszterium egyben szigorú utasítást adott ki, hogy elsősorban a júniusi illetményeket kell kiegyenlíteni, tekintet nélkül arra, hogy a közbeeső hónapok ki vannak-e fizetve vagy sem. Ennek a rendeletnek az alapján kezdte meg a pénzügyigazgatóság nyugdíjigysztyálya a júniusi nyugdíjak kiifizetését azon az alapon, hogy az egyenlő elbánás elvéneél fogva a márciusi elmaradt nyugdíjak összegét fizeti ki mint júniusi illetményt. A fizetések az A. és H. betűk között történtek azok részére, akik márciusi illetményeiket nem kapták meg. Az elmaradtak járandóságainak kiifizetése után természetesen még a mai napon kimerült a kiutalt négyszázezer lejes hitelezés, úgy, hogy a kijelölt H. betűnél tovább nem jutottak a kiifizetésben.

A rendkívül bonyolult helyzetet még csak tetőzte azután a ma érkezett miniszteri rendelet, amelynek értelmében a tisztviselői fizetésekre kiutaltak újabb 12 millió 200 ezer lejt, azzal az utasítással, hogy ebből az összegből kizárólag a tisztviselői illetményeket szabad fizetni.

A nyugdíjak további fizetésére a miniszterium táviratilag ad utasítást a pénzügyigazgatóságnak.

Ennek a rendeletnek azután az a következménye, hogy most már a pénzügyigazgatóság sem tudja a további fizetések sorrendjét meghatározni, mivel a kiutalások teljesen bizonytalanná váltak, viszont az aradi pénzügyigazgatóság részére megállapított 17 és félmillió lejt a mai 12 milliós kiutalással teljesen ki is van merítve.

Zavar és bizonytalanság

A nyugdíjigysztyától nyert információink szerint csütörtökön egyelőre beszüntették a további nyugdíj-fizetéseket, hacsak a reggeli órákban nem érkezik valóban távirati rendelkezés a miniszteriumtól. Amennyiben ez megjön, úgy tovább folytatják a márciusi elmaradtak részére a júniusi nyugdíjak fizetését, belevonva az I. J. és K betűket.

A tisztviselői fizetések kiegyenlítésére kiutalt 12 millió lejt körül is a legbizonytalanabb helyzetet teremtett a miniszterium, mivel a rendeletben szigorúan körvonalozta, hogy ezt az összeget csak a júniusi illetmények kiegyenlítésére lehet felhasználni.

Bizonytalan, hogy mi lesz a májusi fizetésekkel, amelyeket az állami tisztviselők legnagyobb része nem kapott még meg.

Az adóbefizetések pedig eddig szinte alig tapasztalt tempóban folynak, azonban ezeket az összegeket a főpénztárnak minden levonás nélkül be kell szolgáltatni a Banca Nationala aradi fiókjához, holott ezekből az összegekből a miniszterium minden nehézség nélkül ki tudná utalni úgy a nyugdíjak, mint a fizetések teljes összegét.

A nyugdíjasok körében mindinkább lát-

rakapó és érthető elégedetlenséget még növeli az a tény is, hogy a most kiadott miniszteri rendelet alapján az adóhivatalok egyes nyugdíjossal szemben a legerélyesebb eszközökkel lépnek fel a hátralékos adók behajtását illetőleg. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Caba Gyula pénzügyigazgatóhoz, aki a következőket mondotta:

— A hátralékos adók behajtásánál nem lehet szó a globális adóról, amelyet a pénzügyigazgatóság csak akkor hajt be, amikor a nyugdíjas már megkapta illetményét. Ellenben van sok nyugdíjas, akiknek házuk, vagy más jövedelmük van, amely után szintén meg vannak adóztatva. Ha az adóhivatalok adókat nyugdíjastól behajtanak, akik még nyugdíjilletményeiket nem kapták ki, úgy csakis ilyfajta jövedelmük után esedékes adóról lehet szó.

Különböen megnyugtathatom a nyugdíjasokat, hogy a miniszterium távirata alapján minden órában várjuk az újabb kiutalást. Amint az újabb kiutalás megérkezik, megkezdjük a nyugdíjak folyósítását, és az összeghez arányítva a júniusi illetmények után

sor kerül az elmaradt áprilisi és májusi fizetések folyósítására.

Caba Gyula pénzügyigazgató nyilatkozata tehát bizonyos fokig megnyugtató és remélhető, hogy a várt akreditív meg is érkezik a legrövidebb időn belül. Értesülésünk szerint a már kifizetett 400 ezer lejt még az előző kormány diszpozíciója alapján került kiutalásra, azonban a Banca Nationalától kapott összeg, amelyet a nyugdíjak kiifizetésére osztottak szét, csak ezután kerül utalványozásra. Ez pedig a ma érkezett értesítés szerint táviratilag fog megtörténni.

(Magánforrásból származó értesülés szerint a kormány 10 millió lejt utalt ki az aradi és aradmegyei nyugdíjak kiifizetésére. Ebből az összegből kifizetésre kerül tehát az ideai hátralékos nyugdíjak teljes összege.

Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus nyilatkozik

Az aradmegyei tisztviselői és nyugdíjasfizetések kiutalásaival kapcsolatosan dr. Lázár Ágoston megyei prefektus az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat:

— Egyes sajtóorgánumok hiradásaival merő ellentétben biztos tudomásom van róla, hogy a kormány rendelkezik mindazokkal az anyagi eszközökkel, amelyek biztosítják még e hónapban a májusi és a júniusi hátralékos illetmények kiifizetését. Ettől függetlenül, ha ezek a kifizetések befejezést nyertek, a további hónapok esedékes illetményeinek kiifizetésében a jövőben semmi akadály nem lesz. Ellenkezőleg: a kormánynak elhatározott szándéka, hogy módját e május előtti tartozások szukcesszív kiegyenlítésének is. Ez a helyzet feddi a tényleges valóságot, minden más csak rossz-szándéku álhir, melyet választási propagandából, hangulatkeltésből lansziroztatnak a kormány ellen az egyes ellenzéki pártok.

Új vizsgálat indul a seprősi rablógyilkosság ügyében

A kérelmet a gyilkossággal gyanúsított Patras-család adta be — A vádlottakat a törvényszék felmentette a gyilkosság vádjáról — Morális szempontból kérik a vizsgálat megindítását

Érdekes kérelem érkezett be ma az aradi ügyészséghez, amely új fordulatát jelenti annak a vadállatias kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságnak, amelyet Seprősen követtek el s amelynek Csiky Alexandra földbirtokosnő esett áldozatául. Mint ismeretes, a csendőrség három seprősi földművest tartóztatott le a gyilkosság gyanújával terheltén, Patras Simiont és két fiát, akiknek ügyében az aradi törvényszék most tartotta meg a főtárgyalást, amelyen mind a három vádlottat felmentette a rablógyilkosság és gyújtogatás vádjáról.

A felmentő ítélet dacára Patras Simion és két fia nem elégedtek meg a törvényszék ilyértelmű rehabilitálásával és ma jogi képviselő-

jük útján beadvánnyal fordultak az aradi ügyészséghez, amelyben kérték, hogy az ügyészség sajtó háttérkörében indítsa meg az újabb vizsgálatot a seprősi gyilkosság tettesei-nek kézrekerítése céljából. A beadványban hivatkoztak arra, hogy az újabb vizsgálatra morális szempontból van feltétlen szükségük, mert a felmentő ítélet ellenére a községben még mindig úgy tekintik őket, mint Csiky Alexandra gyilkosait. A súlyos gyanút szerintük csakis az ügyészség által lefolytatott újabb vizsgálat szüntetheti meg, ezért kérik a vezető főügyész sürgős intézkedését. Az érdekes kérelemre vonatkozólag az ügyészség a napokban hoz döntést.

A háboru utáni évek legnagyobb színházi szenzációja a budapesti VIGSZINHÁZ aradi vendéjátéka:

**Makay Margit, Törzs Jenő,
Rajnay Gábor, Hegedüs Tibor,**

**Tassy Mária, Szász Lili, Gyöngyössy Erzs, Ladomerszky
Margit és Bondy István közreműködésével**

Szombat: Sommerset Maugham: Vasárnap: Lengyel Menyhért:

„Ne váljunk el!”

„EVELYN.”

Éhségstrájkot kezdtek az Aradon letartóztatott munkások

Vasárnap óta tart az éhségstrájk — Ma több letartóztatottat szabadlábra helyeztek — Intervenció Vulpe főügyésznél — Kolozsváron felvágta ereit egy letartóztatott varrónő

Az aradi állambiztonsági hivatal a mai nap folyamán is tovább folytatta az őrizetbe vett kommunistagyanus elemek kihallgatását. A kihallgatás alkalmával többekről megállapítást nyert, hogy nem vettek aktív részt a mozgalomban, a házkutatások alkalmával lakásukon nem is találtak sem kompromittáló röpcédulákat, sem pedig egyéb iratokat, amelyeknek alapján az eljárást tovább kellett volna folytatni ellenük. Ezek ellen az állambiztonsági hivatal megszüntette az eljárást és még a mai nap folyamán elrendelte szabadlábra helyezésüket.

A többi letartóztatott érdekében ma különben Örfi Gyula dr. aradi ügyvéd interveniált Vulpe Constantin vezető főügyésznél. Az ügyvéd bejelentésében tudomására hozta a főügyésznék, hogy a munkások letartóztatása jogtalan alapon történt és ugyanígy tartották őket a törvényben meghatározott időn túl az állambiztonsági hivatalnál. A munkások, hogy a letartóztatások ellen külsőleg is tanujelét adják tiltakozásuknak,

vasárnaptól kezdve éhségstrájkot folytatnak.

Ugyanakkor pedig követelték a szigurancától, hogy haladéktalanul kísérik át az összes őrizetbe vett munkásokat az ügyészségre.

Vulpe Constantin vezető főügyész kijelentette az interveniáló ügyvédnek, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és a holnap nap folyamán megadja a választ, hogy milyen intézkedéseket foganatosít az őrizetbe vett kommunistákkal szemben. Ezzel kapcsolatban ma olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a választási szabadságukban meggátolt Dolgozók Blokkjának tagjai tüntető felvonulásra készülnek Arad uccáin és ebből a célból már mozgósítottak is több ezer választót a megyétől, hogy a megjelölt napon jöjjenek be Aradra és vegyenek részt az itteni demonstrációban. Erről az állítólagos és tervezett választási mozgalomról jelentést kaptak a hatóságok és megtették a szükséges intézkedéseket arra, hogy azt még a kezdetnél meggátolhassák.

Kolozsváron a hét folyamán szintén számos letartóztatást eszközöltek a kommunistagyanus egyének között. Többek között letartóztattak egy kolozsvári nyomdatulajdonost, akit állítólag tetten értek, amikor röpiratokat nyomott. A letartóztatottak között volt Böhm Margit kolozsvári varrónő is, aki őrizetbevétele után öngyilkosságot kísérelt meg. Böhm Margit fogolytársai arra lettek figyelmesek, hogy a varrónő elájul, amikor közelébe mentek, észrevették, hogy a balkarija erősen vérzik. Értesítették a mentőket, akik rögtön a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy

Több kereskedőt vett őrizetbe a sziguranca a bucaresti-i kenyérbélyeghamisítás ügyében

Bucurestiből jelentik: A sziguranca nagyszabású nyomozást vezetett be az ismeretes kenyérbélyeg-hamisítási ügyben, amellyel súlyos milliókkal károsították meg az államot. A mai nap folyamán a bucaresti-i állambiztonsági hivatal több bucaresti-i kereskedőt vett őrizetbe, akiknél ilyen hamisított kenyérbélyegeket találtak. A sziguranca orgazdaság címén vezette be a vizsgálatot az őrizetbe vett kereskedők ellen, akiknek neveit a vizsgálat érdekében mindezekig nem hozták nyilvánosságra. Ilir szerint a hamis kenyérbélyegegek felhasználásában beindított nyomozás szála több vidéki városba is elhúzódik és így nem lehetetlen, hogy még több letartóztatás történik.

Böhm Margit valami éles tárggyal felvágta a balkariján ütőerét. Ekkor már a varrónő legálább egy félliter vért veszített. Amikor nagynehezen megához tért, kihallgatták és azt vallotta, hogy fogával tépte fel ütőerét. A rendőrség bevezette a nyomozást, hogy az öngyilkosság előzményeire fényt derítsen.

Bucurestiből jelentik: A sziguranca vezérigazgatósága nagy eréllyel folytatja nyomozását a leplezett kommunistaösszeesküvés ügyében. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a kémszervezet vezére, Gustav Arnold német állampolgár külön szervezetet létesített, miután nem volt megelégedve az itteni szervek működésével. Könnyen tehette, mert három millió leles folyószámlája volt, amellyel korlátlanul rendelkezett. A Pantelimon-uton, Bucurestiben berendezett egy titkos nyomdát, amely az egész országot propaganda-iratokkal látta el. A nyomozás alkalmából letartóztattak egy Chisineski nevű egyént, két társával együtt. A másik két letartóztatott Cohen Gábor és Hollinger Péter. A letartóztatottak kihallgatásuk alkalmával beismerő vallomást tettek. Nagyarányu letartóztatások történtek az ország többi részében is.

Megoldást nyert a szlatinai gyilkosság A csendőrség a színhelyén talált gomb rejtélye zott gyanu alapján tartóztatta le a férjet --- Tanukat jelentett be Todorescu erdőőr, akikkel igazolja a gomb rejtélyét

Néhány hónappal ezelőtt rejtélyes körülmények között gyilkolták meg Todorescu Aurél szlatinai erdőőr feleségét. Az erdőőr szokott körutját végezte az erdőben, midőn lakására visszatérve, feleségét a lakásban vérben fagyva, holtan találta. Értesítette a csendőrséget, amely megállapította, hogy az asszonyt az ablakon keresztül, vadászfegyverrel lőtték agyon. A gyanu a férjre irányult, mivel a nyomozás megállapította, hogy a házastársak között az asszony vagyonának felosztása miatt napirenden voltak a veszekedések.

A csendőrség a helyszíni szemle alkalmával a holttest mellett egy gombot talált, amelyről megállapították, hogy az a férj ruhájáról való. Ezen az alapon Todorescut letartóztat-

Az új árak

a híres

Lady

KÖLNIVIZEKET minden erazény számára elérhetővé teszik!

Minden olcsóbbodik, de azért kevés cikk lett annyi olcsóbb, mint a Lady gyártmányok, a csodás Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és Parisienne kölnivizek. Lady leszállította készítményei árát, mert a nyersanyagok ára is lement.

Az ár olcsóbb lett, de a gyártmányok tisztasága és illata ugyanaz maradt, mint ezelőtt.

Hogy bizonyos legyen afelől, hogy a hírneves Lady gyártmányokat vásárolja, kérje nyomatékosan az eredeti üvegcskéket a garanciapecséttel. Ha kölnivizet zárt üvegcskében vásárol, úgy nyugodt lehet, hogy olyan tiszta állapotban és abban a mennyiségben kapja a kölnivizet, mint ahogy az a gyárat elhagyta.

Jockey Club-Perle de Paris - Rouge et Noir - Parisienne

tásba helyezték és vizsgálati fogságát a vádtanács is megerősítette. Ebben az ügyben most érdekes fordulat következett be. A gyilkossággal gyanúsított erdőőr kérelmet adott be az ügyészséghez, amelyben szabadlábra helyezését kérte, azzal az indokolással, hogy a vizsgálóbírói nyomozás semmi néven nevezendő konkrét adatot nem szolgáltatott bűnössége mellett. A gomb rejtélye is megoldást nyert, amennyiben Todorescu Aurél tanukat jelentett be annak igazolására, hogy az körutja alkalmával ruháján volt és csak akkor szakadt le bluzáról, amikor a felfedezett gyilkosság által okozott izgalomban a holttest körül tartózkodott. A szabadlábra helyezés iránti kérelemre vonatkozólag az ügyészség a napokban hozza meg döntését.

H I R E K

Itt a strandszezon

Végre itt a strandszezon. Színes pizzamak, elegáns fürdődresszek tarkállanak naphosszat a strandfövényen és barnára égett testek szelik a Maros hűs hullámain. Félreismerhetetlenül megérkezett a nyár. Beköszöntött a fűrdőszezon az első három forró nap elteltével. Ma már tömegesen özönlöttek a strandolók a Marospart felé, hogy gondjaikat, bajukat beletemessék a szeliden folydogáló, enyhülést hozó Marosba... Különösen dél felé valóságos népvándorlás indult meg a Neptun-fürdőbe, ahol már régen nem zajlott olyan vig. lüktető, eleven élet, mint az idén. Valahogy megváltozott a közönségnek a strandélethez. Nem is csoda, mert a jó öreg Neptun-fürdő, amely évek óta nem tűrt semmiféle változatosságot, most valósággal kicserélődött. Új ábrázatot öltött, ami legnagyobb részben a „szelid” Maros folyónak köszönhető, mely a tavasszal hátára vett egy sor kabinocskát és úgy elvitte, hogy soha hírét sem hullották. Ezáltal kiszélesedett, megnagyobbodott a Neptun-strand ábrázata. No meg a levitézlett marosparti nyári mozgó területét is hozzá csatolták, ahol most vigan ruglák a port, akarom mondani a football-labdát a sportrajongó ifjak, gyermekek. Sőt, még egy cukrászdát is kapott a jó Neptun, ahol két-három lejezt hűsítő fagyalattal vendégelheti meg ideálját a strandlovag...

Előkerültek a „fekete-strandolók” is. Külsőleg ez a szín még nem látszik meg rajtuk, hiszen mindössze három napja tűz le a nyári nap az égről tüzes, ifjúi hévvel. A „fekete-strandolók” kérem amolyan kalandkereső társaság, amilyen a szeszcsempész példának okáért... Potyáznak, Ez hihetetlenül hangzik azok előtt, akik ismerik a Neptun-fürdő szigorú szabályait és azokat, akik a paradicsomi örangyal szerepét töltik be a bejártnál. Ha itt nem is lehet bejutni, inkább a Halászcserda felől, de még inkább a különböző weekend-strandokról, ahová ingyenes a bemenet. Egész egyszerűen leusznak, vagy felusznak a Neptunig, esetleg regattán, csónakon közelítik meg a „paradicsomot”. Mert nem igazi strandoló az, aki nem tud „belőgni” a Neptunba. A jó öreg vizi-király uszonyainak védelme alatt érzik magukat igazi strandolóknak az aradiak...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Egyelőre zivataros idő várható, lehűléssel.

CENTRAL MOZGO: A varsói bál.

Németül beszélő kémdráma a világháborúból. GUSTAV FRÜHLICH, CHARLOTTE SUSA és THEODOR LOOS.

SELECT MOZGÓ: Aranyóla!

Bohózat. NAGY KATÓ, SIGFRIED ARNO, KURT GERON, ADELE SANDROCK és ALBERT PAULIG.

Előadások kezdete: 5, fél 8 és 10 órakor.

Őn még nem felejtette el, hogy ki az a Lawrence Tibbet! A „Hercegnő hadnagya” és a „Sasok éneke” című filmek dalos főszereplője, aki a newyorki Metropolitan-opera tagja és egyben a világ elismerten legkiválóbb baritonja. Ő látja a férfi főszerepet a „Kuba virága” című vígjátékban, mely „Két világ szerelme” címen a világ minden premier-mozijában műsorrekordot állított fel, amennyiben megszakítás nélkül hónapokon át vetítették. Lawrence Tibbetnek méltó partnere és a siker oroszlanmészese a szépséges Lupe Valez, aki bűbajos tánc- és énekszámokkal, művészi játékával elragadó, tökéletes jelenség. A „Kuba virága”-nak már a múlt héten kellett volna Aradra érkeznie, de jelenlegi állomáshelyén, a közönség érdeklődése miatt, lehetetlenség levenni a műsorról. A beérkezése minden órában esedékes.

— **Dionagyságu jégverés Bodrogekön.** Budapestről jelentik: Bodrogekön 10 perces hatalmas jégverés volt, amelynek során a dionagyságu jég embereket sebesített meg. A jég a gyümölcs-termést elverte.

— **A perui köztársaság elnöke agyonlőtte ellenfelét.** Párisból jelentik: A „Soir” limai jelentése szerint Sanchez Cerro, a perui köztársaság elnöke agyonlőtte ellenfelét, Haya della Torre-t. A legutóbbi elnökválasztáson került szembe a két politikus és amikor Sanchez Cerro győzött, bezáratta ellenfelét. A napokban meglátogatta börtönében, ahol heves szóváltás keletkezett köztük. Ennek folyamán az elnök lelőtte a foglyot.

TITULESCU táviratilag Genfbe hívta AVRAMESCU VAZUL dr. volt aradi törvényszéki elnököt a csiki magánjavak ügyének tárgyalására

Rendkívül érdekes táviratot kapott Avramescu Vazul dr. aradi ügyvéd, volt prefektus és törvényszéki elnök. A táviratot Titulescu londoni nagykövet adta fel Avramescu Vazul dr. címére, amelyben felhívja, hogy haladéktalanul induljon a Simplonnal Genfbe, ahol a londoni nagykövettel egyetemben részt vesz azon a tárgyaláson, amely Erdély magyarságát igen közelről érdekli. A genfi ülésen most tűzték napirendre a csiki magánjavak ügyét, amely már az összes fórumokat megjárta, amíg végül a Népszövetség elé került.

Avramescu dr. a távirati meghívásra nyomban válaszolt és közölte Titulescuvval, hogy eleget tesz a felszólításnak és Genfbe

utazik. Avramescu Vazul a kormány részéről egyik legalaposabb ismerője a csiki magánjavak kérdésének és néhány hónappal ezelőtt terjedelmes elaborátumot dolgozott ki, amelyben ismertette a magánjavak egész történelmét, valamint azt is, hogy a vitás kérdésben minő megoldás szerinte a célra vezető. Avramescu Vazul dr. pontosan áttanulmányozta a kérdés egész komplexumát és előterjesztését hatalmas memorándumba foglalta. Ezt vette figyelembe Titulescu is, aki a genfi tárgyalásokra most meghívta Avramescu Vazult, hogy az ott folyó tárgyalásokon mint szakértő szerepeljen. A tárgyalások közel két hetet vesznek igénybe és Avramescu csak a tárgyalások befejezése után jön vissza Aradra.

— **Az aradmegyei albizottságok tagjai.** Aradmegye interimár-bizottsága — amint az Aradi Közlöny röviden beszámolt róla — tegnap tartotta első bizottsági ülését a vármegyeháza kis gyűléstermében. A bizottsági ülésen Lázár Ágoston dr. megyei prefektus elnöklelte alatt részt vett már Popu M. János dr. megyei közigazgatási igazgató is. A bizottsági ülés legérdekesebb pontja a megyei albizottságok megalakítása volt. Eszerint a megyei Mezőgazdasági Kamara mellett működő bizottság tagjaivá loti Adrian és Takácsy Miklós bizottsági tagokat delegáltak, míg az iskolaszéki bizottság tagjai dr. Vladislav Cornel és Popovici Moise lettek. A tisztviselői előléptetési és fegyelmi bizottság tagjai: dr. Ursutiu Avram és egy megyei tisztviselő.

— **Az aradi érettségi vizsgabizottság tagjai.** Az idei érettségi vizsgálatokat, mint azt egyedül az Aradi Közlöny jelentette, a szülők sikeres intervenciója alapján nem Temesváron, hanem Aradon tartják meg. Az érettségi vizsgákra vonatkozó részletes utasítás még mindig nem érkezett az illetékes minisztériumtól. Bizonyos fokig azonban tájékoztatást nyújt a bucaresti-i rádióleadó állomásnak tegnap esti híre, amely szerint a közoktatásügyi minisztérium már összeállította az aradi érettségi vizsgabizottság tagjainak névsorát. A bizottság elnöke P. Nicorescu, a jasi-egyelem tanára, míg a bizottság a következő tanárokból áll: Suciú Aurora, az aradi Ghiba Birta tanárnője, Constantinescu Sándor, a Moise Nicoara liceum tanára, Pataki Livius, a szalontai liceum tanára, C. Teodorescu, a Moise Nicoara liceum tanára, A. Lavrodin nagyváradi tanár és N. Blaga, az aradi Moise Nicoara liceum tanára. Az érettségi vizsgabizottságnak eszerint, amennyiben a bucaresti-i rádióhoz erre vonatkozó híradása megfelel a valóságnak, négy aradi tagja lesz. Az érettségi egyébként 25-én veszi kezdetét.

— **Egy szélhámos gyűjtése Aradon a zsidó párt nevében.** A napokban feltűnt Aradon egy románul beszélő férfi, aki több aradi vállalatot felkeresett és mindenütt bejelentette, hogy a zsidó párt részére kíván pénzügyi adományokat gyűjteni. Adler Tibor megbízásából. Adler Tibor ma annak közlésére kért fel bennünket, hogy ő senkinek ilyenmű megbízást nem adott és ha a gyűjtőgető férfi bárkinél jelentkeznek, adják át azonnal a legközelebbi rendőrnek.

— **Elárverezték Bécsben Esterházy Antoinette grófnő toalettjét.** Bécsből jelentik: Nagy érdeklődés közepette folyt le ma Bécsben Esterházy Antoinette grófnő értéktárgyainak árverése. A grófnő közel 70 éves volt, amikor meghalt és utolsó percéig egy nagyvilági dáma képe volt. Értéktárgyai nem annyira művészi értékűek, mint érdekes összeállítású gyűjtemény. A butorok, ékszerek, képek jórészt elkelték, de különösebb érdeklődést nem keltettek, azonban ma sorra kerültek a grófnő mesés értékű toalettjei, szőrméi, fehérneműi, továbbá asztal- és ágyneműje. Erre az árverésre egész Bécs előkelősége találkozót adott egymásnak. A kikiáltó nem is mondott be árat, mert maguktól kiáltottak összegeket az árverezők. Azonban az előkelő érdeklődők inkább kíváncsiságból jelentek meg, míg a vásárlók többnyire olyan emberek voltak, akiket a bécsi társaságokban nem ismernek.

Cuba virága

Lawrence Tibbet-film sajtóbemutatója a Central-mozgóban.

Lawrence Tibbet neve ma már világmárkát jelent. Színes, meleg és hatalmas skálájú baritonja a filmmapparatúson keresztül is olyan hatásos, hogy elsőrangú vonzerőnek bizonyult minden alkalommal. Nem egy kitünő énekpartit interpretált már az aradi mozikközönség és különösképpen a zenerajongó publikum őszinte tetszése mellett, de ezuttal megállapíthatjuk, hogy a „Cuba virága” című filmben Tibbet olyan ragyogó szerepet kapott, amely elhomályosítja minden bizonnyal eddigi alakításait is. De nemcsak ez biztosítja a „Cuba virága” átütő sikerét, nem csupán a főszereplő játékára és kivételes hanganyagára építették ezt a slágerfilmet. A rendezés, a felvételek eredetisége és lebilincselő szépsége, valamint a film mesészövege olyan hangulatos, hogy a szereplők játékát méltó keretbe foglalja.

A tropusi nap hevében égő Ocean messzeségében fekszik a festői Cuba szigete. Ide vezérlék ki az amerikai tengerészet egyik legjobb katonáját: Lawrence Tibbetet, aki azt hiszi magáról, hogy ővé a világ. Tele van temperamentummal, vidám, dalos kedvvel és egész Cuba szigetét uralja jókedvével. Összeütközésbe kerül emiatt a rendőrséggel, még pedig egy szépséges cubai leány (Lupe Valez) megsértése miatt, azonban mindent jól végződik, mert a leány beleszeret Tibbetbe. A szerelmesek elvonulnak és csak egymásnak élnek, mindaddig, amíg a világháború orkánya magával nem sodorja az amerikai tengerészt. Évek mulnak el, Tibbet rokkantként tér vissza a háborúból hazájába és elveszi gyermekkori ideálját... Boldogan élnek, Cuba és a múlt el van feledve, de egy szép napon, amikor egészsége visszatér, megcsendül lelkében a cubai szerenád, amely visszahívja a múltba. Felesége is biztatja, hogy térjen vissza ahhoz a leányhoz, akit igazán szeretett és Tibbet elindul megkeresni újból Cuba virágát... A film rendkívül hatásos befejezéssel zárul.

Lawrence Tibbet mellett Lupe Valez-t, az egzotikus szépségű mexikói filmsztárt kell kiemelnünk a szereplők sorából. Ő alakítja tulajdonképpen a címszerepet: „Cuba virága”-t. Lupe Valez temperamentumos, elragadó játékmódora különösképpen egzotikus szerepekben jut érvényre. Mint Lawrence Tibbet partnernője nagy sikerre számíthat.

— **Vakmerő ékszerlovallás Aradon.** Ma délután megjelent az aradi központi rendőrségen Kádas Imre nyugalmazott tisztviselő, aki ismeretlen tettesek ellen tett bünvádi feljelentést, akik Str. Baritui 23. szám alatti lakásáról különböző értékes aranytárgyakat, ékszereket és egyéb holmikat loptak el. A tisztviselő kára meghaladja a 15.000 lejt. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást vezette be az ékszerlovallók kézrekerítésére.

— **Veszedelemes betörőt fogtak el Budapesten.** Budapestről jelentik: A detektívek elfogták Csöregi András 26 éves betörőt, aki egy Sipronovics nevű betörőtársa segítségével a közelmúltban a fővárosban 38 betörést követelt el. — Csöregi Budapestben mint szerelő dolgozott, a román hadseregbe besorozták, ekkor átszökött Magyarországra, ahol betörésekből tartotta el magát.

Öngyilkos lett egy postatisztviselő Zombolyán

Aradra való áthelyezését kérte, de kérését nem teljesítették

Zombolyáról jelentik: Tragikus esemény történt tegnap Zombolyán. Marantescu Ecaterina, a zombolyai postahivatal 29 éves tisztviselője, éjszaka öngyilkosságot követett el, a postahivatal ablakából az ucca kövezetére vetette magát.

Marantescu Ecaterina nemrégén került Bucurestiből a zombolyai postahivatalhoz. Legtöbb áthelyezését kérte Aradra, mert ugylátszik, állomáshelyével nem volt megelégedve.

Allítólag ez az elégedetlensége készítette az öngyilkosságra is. Marantescu Ecaterina tegnap fél tizenkettőkor kinyitotta a postahivatal épületében lévő emeleti lakásának ablakát és kiugrott. Az ablak 8-10 méternyi magasságban van a földtől és a leány eszméletlenül terült el a kövezeten. Azonnal többen siettek segítségére, orvost is hívtak, aki azonban csak azt tudta megállapítani, hogy Marantescu Ecaterina szörnyethalt.

— Választói igazolványok a törvényszéken. Az aradi törvényszék elnöki osztálya ma a vidéki választók részére szükséges választói igazolványok nyomtatványát kapta meg, amelyet autóval küldöttek ki a borosjenői, butyini és világosi járásbírókhoz, szétosztás, illetve kitöltés céljából. Ugyanakkor értesítést kapott a törvényszék elnöki osztálya, hogy a képviselői, valamint szenátori jelölő-listákat, a választói törvény értelmében, július hó 6-ig bezárólag fogadhatják el.

— Aradi származású fiatalember doktoráavatása Szegeden. Nagyon sokan ismerték Aradon Martzy Béla volt vagongyári igazgatót. A nyugalmazott igazgató családjával együtt évek előtt elköltözött Aradról s azóta Szegeden él. Fiát, Martzy Istvánt június 18-án, a szegedi Ferenc József tudományegyetem doktorává avatták. Ez alkalmából számos aradi ismerőse és barátja kereste fel levélbeli gratulációval Martzy volt aradi vagongyári igazgatót.

— Biller Irén a táblán is pernyertes Fried Pál ellen. Nagy feltűnést keltett az a per, amelyet Biller Irén, az ismert színművész nő indított Fried Pál nagykereskedő ellen. Biller Irén keresetében előadta, hogy több részletben 40.000 pengőt kölcsönzött Fried Pálnak, de követelését nem kapta meg. A 40.000 pengőből Biller Irén először egy 7000 pengős váltót perelt vissza Friedtől próbaképpen. A törvényszék elsőfokú megítélte Biller Irén követelését. Most tárgyalta a tábla ezt az ügyet és helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— Csecsemő a kutban. Az aradi ügyészség ma jelentést kapott az újszentannai csendőrségtől, hogy a községben lévő egyik kutban csecsemő-holttestet találtak. Az anya kitének megállapítására, valamint arra vonatkozólag, hogy a csecsemő milyen körülmények között került a kut vizébe, a csendőrség bevezette a vizsgálatot.

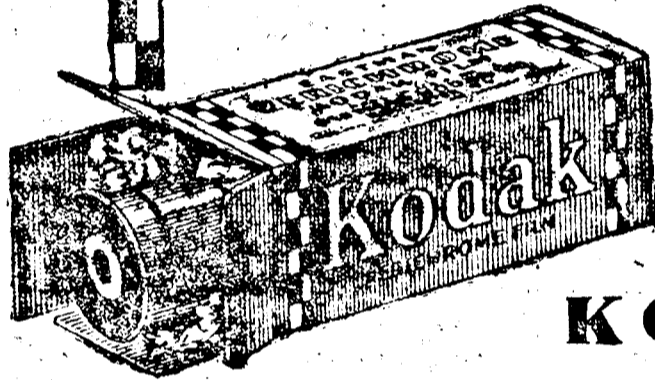
— Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Bizonyítás kiegészítését rendelték el egy kilenzázezer lejes kártérítési perben. Az aradi törvényszéknél Gutzjahr Mihály aradi földbirtokos ellen kártérítési pert indított Szabó Imre aradi lakos, aki egy autóbalesetből származó sérüléseért 900 ezer lejes kártérítés megítélését kérte az aradi törvényszéktől. A törvényszék mai főtárgyalásán nem látta bebizonyítottak a baleset körülményeit és ezért elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

... képei mindig sikerültek, mert csakis KODAK VERICHROME filmet és papírost használnál

Az Önök is hitűnök lehetnek, még az első rollifilmnél is, ha ez a film VERICHROME, a KODAK-gyár nagyszerű gyártmánya. Ha fényképei sikere felől biztos akar lenni, úgy kizárólag KODAK-anyagot használjon. Az eredmény állandóan egyformán hitűnök, még azok a képek is, amelyeknél hibától fél, meglepően jól sikerülnek. Ha filmjeit kidolgoztatni adja, kérje kifejezetten a KODAK anyagot.

KODAK

— A Román Állami Osztályosjáték III. oszt. húzásán az első napon a Goldschmidt Bank R. T.-nél vásárolt sorsjegyek nyereségjegyzéke: 6000 lej: 45966, 4400 lej: 8423, 8460, 8482, 8426, 16035, 16005, 22998, 26162, 49447, 50772, 78648, 45994.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezésé, és fordítók hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor, törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező egyesületének hivatalos közleményei. Felhívjuk Fekete Károly, özvegy Márki Andrásné, Pálmai József, özvegy Róna Hermanné, Than Etelka, özvegy Siat Anna, Borhegyi Károly CFR nyugdíjasokat, valamint özvegy Bogáros Gyuláné, Farkas Andrásné, Kiss Sándor I., Szabó Károly, özvegy Csák Jánosné és Kollár Zsigmond volt ACSÉV nyugdíjasokat, hogy a CFR államvasut központi pénztáránál június havi nyugdíjuk felvétele végett, a folyó évi globális adó befizetésére vonatkozó nyugtákkal, vagy külön bizonyítvánnyal sürgősen jelentkezzenek, mivel különben az hátralékba fog vétetni. Özvegy Heim Józsefné CFR nyugdíjas, valamint Barbu Lujza tanítónő sürgősen jelenkezzenek Arad állomás iktatóhivatalában. Végül tájékoztatás végett közöljük tagjainkkal, hogy miután Went Manó egyesületünk vezetésétől még múlt évi augusztus 1-ével visszalépett, ennél fogva csak egyéni tevékenységet fejthet ki és egyesületünket nem képviselheti. Kérjük, hogy mindennemű nyugdíjügyekben közvetlenül egyesületünk vezetéséhez, Piata Avram Iancu (volt Szabadság-tér) 18, szám alatt, földszint, az udvarban) fordulni sziveskedjenek. Elnökség.

— Tüzeset Lippán. A tegnaptól mára virradó éjszakán, eddig ismeretlen körülmények között kigyulladt Banna Ernő lippai katolikus hitközségi elnök, szőlőbirtokos konyhája és ugyszólván porráégett a szomszédos présházzal egyetemben. Tegnap este nagyobb társaság szórakozott az épületben, közben a konna mögött rakott máglyán szalonnát pirítottak és nincs kizárva, hogy a máglyáról elpattanó szikrák gyújtották fel a házat. A kár jelentékeny, de biztosítás után megtérül.

— Szabadlára helyezését kérte a Radnai-utj halálautó kalauza. A Radnai-uton történt halálos kimenetelű autóbaleset ügyében — amint megírtuk, — Ludosan Miklós vizsgálóbíró a tegnapi nap folyamán tartotta meg a tanukihallgatásokat. Ezzel kapcsolatban Martinescu kalauz ma beadvánnyal fordult az aradi ügyészséghez, amelyben szabadlára helyezését kérte, arra való hivatkozással, hogy a tanuvallomásokból vétkes mulasztása egyáltalán nem állapítható meg és így további fogvatartására jogos alap nincs. Az ügyészség a közeli napokban foglalkozik a letartóztatásban lévő autóbaleset kalauz kérelmével.

— A fogak ellenségei. Elégtelen fogtisztítás esetén ételdarabocskák maradnak a fogszékben. Millió számra menő gomba és betegségszirtti fel tanyáit ezekben az ételmaradékokban. Ennek következménye a rothadás és a szájsav keletkezése. A fogak cme ellenségeinek leghatásosabb ellenszere a Pebeco-fogpaszta.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a nyári időnyben, dacára a teljes üzennek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

Tizenötmenetes öldöklő küzdelemben
Sharkey legyőzte Schmelinget

Hetvenötézer néző asszisztált az izgalmas mérkőzésnél — A közönség elégedetlen volt a zsüri ítéletével

Schmeling: „Én vagyok a győztes, igazságtalanul elűtöttek a győzelemtől.”

A Madison Garten hatalmas arénája zsúfolásig megtelt a nézők ezreivel, akik mindannyian a nehézsúlyú boxolás világbajnokságának döntő mérkőzésére voltak kíváncsiak. Ma hajnali öt órakor, itteni időszámítás szerint éjjeli 12 órakor kezdődött meg a küzdelem az amerikai Sharkey és a német Schmeling között. A mérkőzés, amely tizenöt menetes volt, elejétől végéig hallatlanul izgalmas küzdelmet hozott. Sharkey volt némi fölényben a mérkőzés alatt, de a meccs befejeztével, amikor a zsüri az eredményt kihirdette, a közönség mégis elégedetlenül fogadta Sharkey győzelmét. Walker new-yorki polgármester nyilatkozata szerint is Schmeling győzelme lett volna realisabb. A mérkőzés után Schmeling a mikrofonba a következőket mondotta: Én vagyok

a győztes, igazságtalanul ültöttek el a győzelemtől. Ezután a győztes Sharkey lépett a mikrofonhoz és noha szavaiban elismeréssel adózott Schmeling képességeinek, győzelmét mégis realisnak tartja.

Mint érdekes statisztikai adatokat közölhetjük, hogy a jelenlegi világbajnok Sharkeynek eddig 46 nyilvános mérkőzése volt, ebből 13 kiütéses, 21 pontozásos győzelmet szerzett, kétszer mérkőzött eldöntetlenül, nyolc ízben pedig vereséget szenvedett. Schmeling ezideig 50 mérkőzést vívott, ezekből 29 mérkőzést knock-outtal nyert, 14 meccset pedig pontozással, háromszor diszqualifikálták ellenfelet, ezzel szemben mindössze három eldöntetlen mérkőzése van és négy veresége. A mérkőzésnek mintegy félmillió dollár, tehát 85 millió lej bevétele volt.

A tizenhat éves tenniszbajnok
Aradot képviselte a vasárnapi
kupaküzdelem során

Gitta Sándor már közel 25 első díjat nyert — Aki a tenniszben kívül még sok más sportot is űz

Vasárnap délután az AKE-pályán bonyolították le a rendező egyesület és a lugosi Vulturii közötti Camarasescu-kupa küzdelmeinek utolsó számát. Négy játékos állt egymással szemközt, hogy a páros küzdelem sorsát eldöntse. Négy játékos legjobb tudásáról igyekezett a győzelmet kicsikarni és egy-egy sikerült ütés nyomán a közönség csodálattal állapította meg, hogy ezek a fiatal játékosok mennyire tehetségesek. A négy fiatal játékos legifjabbja Gitta Sándor, aki most lépte át a tizenhatodik életét, de ennek ellenére, nagy tudásával felküzdötte magát az első közé és ez alkalommal képviselte először Arad tenniszsportját, más városiak ellen.

Gitta Sándorral, a nagytehetségű fiatal versenyzővel, a Camarasescu-kupa küzdelmét követő napon beszélgettem. A kilences pályán nagyban folyik a játszma. Gitta szinglizik, éppen az utolsó szettnél tartanak. A fiatal fiu szervál és a meccslabda Gitta ütése nyomán elcsuszlik a vonalon, — ő a győztes fél.

A kioszk terraszán indul meg a beszélgetés. A versenyző első interjúját adja, ami nemcsak egy ilyen fiatal fiúnál, hanem még az idősebbeknél is esemény, mert a tudás gyümölcse az elismerés, a sajtóé pedig a hírnév. Vontatottan indul meg a beszélgetés. Gitta emlékei között kutat, emlékek, amik öt rövid év alatt tornyosultak fel.

— Öt évvel ezelőtt kezdtem meg rendszeresen művelni a tenniszsportot, — kezdi szavait a tenniszbajnok. Öt évvel ezelőtt, 11 éves koromban. Mindjárt az első esztendőben, az ősi szezon versenyének során sorompóhoz állottam. Az első próbálkozás sikere négy díj volt. Megnyertem a gyermekversenyt, ifjusági szinglit, vegyes- és férfit párost. Ekkor már nagyobb kedvvel, versenyszerűleg űztem a tenniszt. Az első komoly sikeremet az egyik AKE-verseny hozta, itt bátyámmal, Antallal egy párt alkotva, a döntő során kivertük a Vámos-Góth-párt. Majd a kerületi bajnokság során, a második küzdelem során, Vasárnapon a párosban megnyertük a férfit párost,

mögöttünk hagyva a Wechler-Farkas-párt. Ettől kezdve többszörös ifjusági kerületi bajnok vagyok. II. osztályú versenyt is nyertem, a legutóbbi kerületi bajnokság során ismét megnyertem az ifjusági bajnokságot, a tehetséges Hajnal Babyval a II. osztályú vegyes párost is megnyertük. Már majdnem egy vitrint megtöltöttek az összeszedett díjaim. Négy serleget, 13 érmet és plakettet, ezüst cigarettatárcát és különböző disztangyákat nyertem.

— Milyen sportokat űz még a tenniszben kívül?

— Uszom, korcsolyázom és atlétizálok, de egyiket sem versenyszerűleg. A tennisznek élek, szeretnék feljavulni, egyelőre az aradi erőlista első helyét szeretném elfoglalni, de tudom, hogy ehhez a mostani tudáson kívül nagy igyekezet, önbizalom és sok-tok tréning szükséges. De én mindent elkövetek, hogy ne csak az elsők között, hanem az első is legyek.

És ez sikerülni is fog Gitta Sándornak, mert aki ilyen fanatizmussal beszél a sportról, erről a nagyszerű, testet és lelket egyformán edző vívmányról, — mert a sport az európai géniusz vívmánya — az feltétlen eléri célját és Gitta Sándor, az ifjú tenniszbajnok, tudása révén az elsők között lesz. (Stim.)

O Eldöntetlenül játszott a Haggibor Dicsőségmentártonban. A kolozsvári Haggibor Dicsőségmentártonban vendégszerelt és az ottani jóképességű Daciaival 0:0 arányban eldöntetlenül mérkőzött.

Megjelent

Dr. Széll Lajos és Dr. Parecz György fordításában

A konverziós törvény végrehajtási utasítása

magyarázatokkal és kérvény-mintákkal. Ara 50 lej.

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

A nyári futballprogramot a Titanus dijmérkőzéseivel fogják kitölteni

Az ujaradi Titanus sportegyesület, mely az elmúlt évben a másodosztályú futballbajnokság 8-ik helyén végzett, a nyári szezonban, július 3-ikától kezdődőleg bonyolítja le vándordíjas mérkőzéseit melyen a rendező egyesületen kívül, 5 másodosztályú csapat és pedig az AVMSE, Egyetértés, Vulturul, Juventus és Victoria vesznek részt. Valamennyi mérkőzés a vándordíj miatt évi védőjének, az Egyetértésnek pályáján kerül lebonyolításra. A pontokra és gólarányra menő egyfordulós mérkőzéseknek sorsolása a következő:

Július 3-án: Juventus—Vulturul, AVMSE—Victoria. Július 10-én: Titanus—Juventus, Egyetértés—Victoria. Július 17-én: AVMSE—Egyetértés, Titanus—Vulturul. Július 24-én: Victoria—Vulturul, AVMSE—Juventus. Július 31-én: Victoria—Titanus, Juventus—Egyetértés, Augusztus 7-én: Egyetértés—Vulturul, Titanus—AVMSE. Augusztus 14-én: AVMSE—Vulturul, Victoria—Juventus, Egyetértés—Titanus.

O Szép játék után eldöntetlenül zárta jugoszláv turáját az AMTE. Az aradi munkáscsapat vasárnapi és hétfői győzelmei után Jasa Tomićban játszott az ottani Gradjanski-val és noha a mérkőzés folyamán nagy fölényben volt, csatárainak gólszonya folytán eldöntetlenül volt kénytelen beérni. A mérkőzés 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végződött. Az AMTE góljait Tóth és Dobra szerezték. A munkáscsapat szerdán délből érkezett Aradra a jól sikerült tura után.

O Az Olimpia árvizkárosultjainak javára rendez mérkőzéseket július 9—10-én. A mikalaki egyesület kéréssel fordult a szövetséghez, hogy július 9—10-én mérkőzéseket rendezhessen árvizkárosultjainak javára. A szövetség az engedélyt megadta, jóllehet az evezős szövetség is igényt tart július 10-re, de a disztrikt véleménye szerint a két sport nem összeférhetetlen, vagyis futballmérkőzés és evezős-verseny lehet egy és ugyanazon a napon.

O Vasárnap és szerdán lesznek a selejtezőmérkőzések Aradon. A másodosztályú bajnok Hakoah, az elsőosztályú utolsó helyezetteivel, a Tricolorral, vasárnap és szerdán (Péter és Pál-nap), kettős selejtező-mérkőzést játszik pontokra és gólarányra és ennek győztese kerül az első osztályba.

O Csak központi bírók vezethetnek nemzeti bajnoki mérkőzést. Az ősszel meginduló nemzeti bajnoki küzdelmet a központ határozata folytán, kizárólag központi bírók vezethetik és ezeknek költségeit városként fogják megállapítani. Az aradi bírók közül tehát Oravetz, dr. Crasnic és Vladovici kapitány jogosultak nemzeti bajnoki mérkőzések vezetésére.

O „Unirea” Gurahont—Sebisana 6:1 (1:1). Az első féldőben a Sebisana igen jól tantotta magát, de szünet után a kitünő gurahontciak biztosan győznek Soky (2), (Dasco (3) és Kogler góljaival, míg a sebesiek gólját Zimonyi lötte. Jók voltak Soky, Siclovan, Kogler, Turi és Lambertusz.

O Sebisana—Rapid-CFR (Arad) 1:0 (1:0). A sebesi csapat szép játék után, megérdemelten győzte az aradi CFR-műhely csapatát. Lambertusz góljával. Jól játszottak Soli, Dobai, Zimonyi, Szabó és Reich, illetve Cheta és Cioara.

O Csermői Munkás SC—Sillindiai SC 6:1 (2:0). A nagyszerűen játszó csermői munkáscsapatnak a fiatal sillindiai együttes nem tudott méltó ellenfele lenni. Góllövők: Negruti (2), Maghis (2), Mangu és Dehelean, illetve Moisa (11-esből).

A besszarábiai inkvizíció berzalmi

Szörnyű csendőrbrutalitások a besszarábiai községekben — Felakasztott és ájultra vert emberek

Bucurestiből jelentik: A Dimineata napok óta cikksorozatot közöl, amelyben a besszarábiai csendőrség rémtetteiről számol be. Megkínzott emberek névsorát sorakoztatja fel a lap, amely leközi a megkínzottak jegyzőkönyvébe diktált vallomását is. Ezekből pedig kiderül, hogy a besszarábiai csendőrség válogatott kínzásokkal igyekszik kommunista cselekményeket beismerő vallomásokat kikényszeríteni olyan emberekből, akiknek soha semmi köztük sem volt a kommunizmushoz. Így például a Hotin-megyei Cepeleuti községben tartóztattak három fiatalembert, a Kleimann-testvéreket, valamint Fuchs Sándort, mert könyveik között olyan írók műveit találták meg, akiket kommunistáknak tartottak. A „kommunista könyvek” között szerepelt Upton Sinclair, a világhírű amerikai író Jimmy Higgins című regénye, amely az ország minden könyvkereskedésében kapható és egy Stefan Zweig-könyv, amelyet szintén nyugodtan árusíthatnak mindenütt. S ezen könyvek miatt a három fiatalembert válogatott kínzásoknak vetették alá és mindhárman betegen kerültek ki Casap Miklós őrmester és Kramer Rudolf káplár kezéből.

A bucaresti-i lap most egy másik esetet is megemlít. Rata Filimon jómodu gazdálkodója a Hotin-megyei Gordinesti községnek, ahol néhány évvel ezelőtt a bírói tisztelet töltötte be és tíz esztendeje a liberális párttagozat elnöke. A gazdálkodót Leonte Gheorghe csendőrőrmester tartóztatta le egy este. Házkutatást tartottak, amelynek folyamán nem találtak mást lakásán, mint egy vadászfegyvert, amelyre szabályszerű engedélye volt Ratanak. Bevitték a csendőrségre.

Itt egy kötélleket erősítettek a derekára és szabályszerűen felakasztották a falra.

Kezeit összekötötték, hátraszorították és egy vasrudat nyomtak közéjük. Lábaik ezután oly módon kötötték össze, hogy a talpait kifelé állították. Ezután zöld galyakkal kezdték verni a talpát. Így tartott ez több órán át és amikor már ájuldozott a fájdalomtól, megérkezett Voiculescu csendőrfőhadnagy, aki követelte, vallja be, hogy kommunista. Rata kijelentette, hogy a liberális párt tagja, akinek többszázezer lej értékű vagyona van és soha semmiféle összeköttetésben a kommunistákkal nem állott. A főhadnagy ekkor kiadta az utasítást, hogy folytassák a verést. Újból felakasztották és néhány órán át verték a talpait, amíg elveszítette eszméletét. Amikor újból magához tért, veréssel fenyegették, ha nem írja alá az elébe tett jegyzőkönyvet. Aláírta, hogy megmeneküljön. Erre beszállították a hotini ügyészségre, ahol kihallgatták és nyomban szabadlábra helyezték.

Még egy eset: Siminiuc János gazdálkodó a Hotin-megyei Chirilovca községben lakik. Éjszaka verték fel a csendőrök álmából, majd vizsgálóbírói parancsra hivatkozva házkutatást tartottak. Semmit sem találtak. Ekkor Mihaileni községbe vitték, ahol másik két tartóztatott várta és mindhármat gyalog vitték Glinamare községbe. Itt az egyik letartóztatott Voiculescu főhadnagy úgy elverette, hogy összeesett. Utána Siminiucot vették elő, akit szintén felakasztottak és addig verték a talpát, amíg elájult. Négy órán át tartott a kínzás, majd eszméletlen állapotban dobták egy szomszédos szobába. Másnap újból elővették, de amikor meglátták sérüléseit, kimosták szesszel vérző sebeit. Huszonnégy óra múlva az ügyészségre került, amely nyomban szabadlábra helyezte.

A Dimineata sürgős és szigorú retorziókat követel azokkal a csendőrtisztekkel és altisztekkel szemben, akik a spanyol inkvizíció korát elevenítik fel a besszarábiai községekben.

Standard

ismét meglepetéssel szolgál a rádióbarátainak.

A nyári hónapok tartamára készülékeink árait lényegesen leszállítottuk.

Igy pl. egy

2+1 csöves beépített hangszóróju váltóáramu készülék

Ára: Lei 2700 (eddig Lei 4500)

vagy egy 3+1 csöves, váltóáramu készülék

Ára: Lei 3100 (eddig Lei 5000)

Használja ki ezt a kivételes alkalmat és forduljon még ma rádiókereskedőjéhez bővebb felvilágosításért.

Arad új vezetőségének első ülése

Leszállították az interimárbizottság tagjainak napidijait — A munkánélküli és árvizkárosult szellemi munkások megsegítése — Módosították Aradváros költségvetését

Aradváros interimár-bizottsága ma délután négy órakor tartotta meg első bemutató bizottsági ülését. Az ülésen, melyen Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök ült, a kisebbségi bizottsági tagok közül egy sem jelent meg, de résztvettek Albu Livius, Siurteu Pavel dr., Omescu Cornel, Grapini Romulus dr. és Popovici György bizottsági tagok.

Az ülés kezdete előtt Botioc Elek dr. elnök üdvözölte a bizottsági ülés résztvevőit, majd kérte a bizottság tagjait és a szakreferensket, hogy legjobb tudásuk szerint támogassák munkájában a bizottságot. Kijelentette, hogy ez a bizottság csupán a legelkerülhetlenebb beruházásokat fogja eszközölni, mert a város pénzügyi helyzete a legintenzívebb gondosságot igényli. Bejelenti a bizottságnak, hogy a bizottsági h. elnöki teendőik ellátásával Albu Livius bizottsági tagot bízta meg és kérte ennek tudomásulvételét arra az esetre, ha őt elfoglaltságai más irányban akadályoznák az elnöki teendőik ellátásában.

Ezután a bizottság saját napidijait állapította meg, amelyet ülésenként az eddigi 300 lejről 250 lejre redukált. A tárgysorozat tár-

gyalására rátérve a városi színházat július hó 4. és 5. napjaira a szokásos feltételek mellett a budapesti Salamon-társulatnak engedte át, majd hosszadalmasan húzódo vita után megszavazták azt a 60.000 lejes rendkívüli hitelt is, amelyet az aradi iskolaköteles gyermekek összeírásának költségeire kívánnak fordítani. Botioc dr. prozociójára a bizottság elhatározta, hogy erre a munkára csakis munkánélküli, vagy árvizkárosult szellemi munkások foglalkozhatnak.

Berzovan János pénzügyi osztályfőnök a városi költségvetés hárommillió módosításának tervezetét terjesztette ezután tételenként részletezve a bizottság elé. A módosítást az árvizkatasztrófa tette szükségessé, hogy ezáltal lefedezzék a városnak mindazon kiadásait, amelyeket a mentési munkálatok alatt eszközöltek zsákokra, meg faanyagra. A bizottság a költségvetés módosítását megszavazta. Ezzel kapcsolatosan Jegessy Károly dr. főügyész tett jelentést az újjáépítési akció költségeinek fedezetéről szolgáló és az előző bizottság által kivetett városi pótdadó ügyéről. Ismertette az eddig történt eseményeket és hivatkozott arra a körülményre, hogy miután a pótdadó ellen beadott felebbezések ügyében a temesvári helyi revíziós-bizottság a város javára döntött, semmi törvényes akadálya nincsen annak, hogy a pótdadót ki ne vessék. Ami a Banca Victoria-nál a moratórium alatt fekvő 12 millió lejes városi betét ügyét illeti, ismertette a tárgyalások eddigi eredményét és kifejtette, hogy az előző interimár-bizottsági elnök tervei szerint csak egy külön törvény, vagy királyi dekrétum megszerzése van hátra, hogy a pénzt a banktól, mint 5 százalékos kölcsönt meg is kapják.

Több adminisztratív ügy elintézése után a bizottság elhatározta, hogy üléseit ezután minden kedden és pénteken tartja meg.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. július hó 1-től számítjuk.

LEGUJABB

Zsarolásnak minősítik a francia lapok az amerikai leszerelési javaslatot

Késő éjszaka érkezett jelentés szerint a leszerelési konferencián elhangzott amerikai javaslat általános, nagy izgalmat keltett az érdekelt országok delegátusai körében. Az angol és francia delegátusok nyomban ellene foglaltak állást, míg Grandi beszédében Gibson álláspontját védelmezte. A leszerelési főbizottsági ülés véget ért, anélkül, hogy megállapodtak volna a legközelebbi ülés kijelölésében. A francia vélemények szerint az amerikai javaslat azt a célt szolgálta, hogy megakadályozza az európai adóállamok egységfrontjának megalakulását. Szó van arról, hogy felajánlanak egy úgynevezett konzultatív-paktumot Franciaországnak, arra az esetre, ha elfogadja az amerikai

leszerelési javaslatot. Ez a paktum abból állana, hogy az egyes államok köteleznék magukat arra, hogy mindenféle fontos politikai kérdést megbeszéljenek egymást között és nem állítanak egymást fajt accompli elé. A francia sajtóban nagy az izgalom és az összes lapok elutasító álláspontot foglalnak el az amerikai leszerelési javaslattal szemben. A lapok megállapítják, hogy Franciaország nem szerelheti le, csak abban az esetben, ha megfelelő biztosítékot kap. Utalnak arra, hogy ez Hoover amerikai elnök részéről nem egyéb választási manővernél és egy Franciaországgal szemben megkísérelt zsarolásnál.

Színház — Irodalom — Művészet

Völegényem, a gazember

(Uray Dezső—Sziatiray Sándor operett-be-mutatója, budapesti vendégszereplőkkel.)

A több képből álló háromfelvonásos operett korszerű pszichológiai ötleten felépített, kissé elnyújtott darab: de rendszerint ott, ahol megunnánk a szerzőt, menti a helyzetet a komponista, aki valóban melódiagazdag, igényes hangszerezésű partitúrát adott.

A vendégszereplő budapesti színészek kedves emlékü estével ajándékozták meg Arad egyre gyűrűlő számu színházlátogató közönségét. Vaály Ilona, a primadonna, feledhetetlenül dekoratív, nagyskaláju alakítást nyújt: szingazdag hangjának telt szépségei, elegáns,

decens táncai őszinte tapsokra ragadták a közönséget. Közvetlen utána kell regisztrálnunk a Kun Magda—Sziklay József-duett bombasikerű, ötletgazdag táncszámait, amelyet pazar technikával adnak. Kun Magda valóban nagy skáláján ment át művészi fejlődésének és mi, kik láttuk első lépéseit az erdélyi színpadokon, kettős örömmel örülünk pompás kifejlődésének. Partnere Sziklay, régi, rutinizott táncoskomikus: kedvesen groteszk humora kitűnően érvényesült. Az együttes többi szereplői: Nádor Jenő férfa bonvivánja, Kun Dezső és Jávor sikerült kabinetfigurái szintén tetszettek. Külön dicséret illeti Gy. Gömörly Emmát, aki egyszerű eszközökkel találta el a társalkodónó humoros figuráját.

A zenekar munkájáért Andor Zsigmond karmestert illeti elismerés. (I.)

Az idény legnagyobb színházi eseménye a budapesti Vigszínház aradi vendégjátéka

Makay Margit, Törzs Jenő, Rajnay Gábor és Hegedüs Tibor vendégszerepel a Vigszínház együttesével. Óriási érdeklődés a szombati és vasárnapi előadások iránt. — Sommerset Mangham „Ne váljunk el” és Lengyel Menyhért „Evelyn” című műveit játssza Budapest legkiválóbb színháza

A vidéki városok lakosságának ritkán van alkalma tökéletes fővárosi színházi előadásokat végig élvezni, különösen úgy, hogy a szerepeket mind a legkiválóbb, leg híresebb színművészek töltsék be. Érthető tehát az az eddig nem látott nagy érdeklődés, amely a budapesti Vigszínház szombat és vasárnap esti előadásai iránt nyilvánult meg. A mai nagy színházválságban talán az egyetlen magán-színház Budapestben a Vigszínház, amelyet állandóan látogat a közönség és ez kizárólag annak tudható be, hogy a nagymultu, patinás híru színház most is a legművészibb és egyben a legragyogóbb előadásokat tartja, színművészei pedig nemcsak a magyar fővárosban, hanem európai viszonylatban is a legjobbak.

A Vigszínház szombaton és vasárnap játsszik Aradon és ezt a ritka alkalmat senki sem mulasztja el, amit bizonyít az, hogy a színház elővételi pénztáránál már most nagy számban vásárolják a jegyeket. Az igazgatóság rendkívül nagy súlyt fektet arra, hogy a Vigszínház hírnevét csorbá ne essen és ezért Aradon is olyan tökéletes előadást nyújtanak, mint Budapestben. Első estén, szombaton Sommerset Mangham, a „Szent láng” világhírű írójának ragyogó szellemességgel megírt „Ne váljunk el” című darabját, vasárnap este pedig Lengyel Menyhért „Evelyn” című hatásos, finoman erotikus légkörű színjátékát játsszák, premier szereposztásban. Ez a két színmű aratta az idén a legnagyobb sikert a Vigszínházban.

A Vigszínház turnéjával Makay Margit, Törzs Jenő, Rajnay Gábor, Hegedüs Tibor, valamint Tassy Mária, Szász Lili, Gyöngyössi Erzs, Ladomerszky Margit és Bondy István jönnek el és

ezek a személyek már garantálják azt, hogy Aradon éppen olyan tökéletes és magas színvonalu előadásokat nyújtanak, mint Budapestben. Ezekhez a nevekhez nem kell semmiféle kommentár, mert mindenki tudja, hogy kikristályosodott művészetük fogalom Európaszerte.

A helyárak hetven százalékkal olcsóbbak, mint a budapesti Vig-előadásoknál. A legdrágább jegy 120, a legolcsóbb 20 lej, míg a páholy ára 500 lej. Jegyek már kaphatók elővételben a téli színház pénztáránál. Ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Rehabilitálását kérte a csődbe jutott aradi Vulcu-gépgyár

Vulcu Maxim beadványa az aradi csőd-bíróshoz

Általános érdeklődést keltett az aradi törvényszék csődbíróshoz most hozott határozata, amellyel az új bírói likvidálásról szóló törvény alapján rehabilitálták Braun Béla kisjennői kereskedőt, aki annakidején kénytelen volt csődöt kérni maga ellen. A törvénynek vonatkozó szakasza ugyanis módot nyújt arra, hogyha a csődbekerült kereskedő ellen a csőd-eljárást önhibáján kívül beállott körülmények miatt nyitották meg és ezt a tárgyaláson igazolni is tudja, úgy a rehabilitáló eljárás következményeként visszanyerik teljes cselekvőképességüket és ugyanakkor megszüntetik a csődeljárással szokásos bünvádi eljárást is.

Braun Béla ügyének befejezése után ma Vulcu Maxim aradi gépgyáros nyújtott be kérelmet az aradi törvényszékhez, amelyben a törvény által előírt rehabilitáló eljárás megindítását kérte.

Hasznos tudni,

hogy Schmidthauer

természetes **Igmandi**

Ásványvíz a hatékony forrás-sókban Európaleggazdagabb keserűvíz
Utastás minden palackhoz mellékkel
Kapható mindenütt!

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget

Igen tisztelt Szerkesztő Ur.

Becses lapjuk vasárnapi (136. sz.) számában „Egy volt főtisztviselő keresete egy aradi román pénzübzet ellen” cím alatt egy cikk jelent meg, mely az általam a „Victoria” bank ellen indított peres ügygel foglalkozik. Mivel ezen cikk, amennyiben az információt egyén adta, aki az ügyet nem ismeri, tévedésen alapszik, vagy pedig — ha az ügyet ismerő egyén volt az informáló, határozottan rosszindulatú és tendenciózus — és olyképpen tünteti fel az ügyet, mintha én követtem volna el visszaéléseket és ezért lett volna nekem felmondva, kérem sziveskedjék helyreigazításképp az alábbi sorokat, melyekben a való tényállást ismertetem, b. lapjuk legközelebbi számában közölni.

Nemcsak nekem, hanem úgy a volt „Victoria” takarékpénztár, mint a „Tinişiana” és a „Bihoreana” (e három bank fuziójából keletkezett a mai „Victoria” bank) összes igazgatóinak és tisztviselőinek fel lett mondva 1931. június 1-én, a törvényes időre. Ez a Banca Nationala és a bankok közötti megállapodás alapján és minden indoklás nélkül történt. Nekem a felmondólevelet csak június 4-én kézbesítették, mert hivatalos utamról Bucurestiből csak akkor érkeztem haza. Hosszas tárgyalások után egyes tisztviselőket, nagyrésztben jogaik alapos megnyirbálása után, visszafogadtak, azokat azonban, akik jogaikról nem akartak lemondani, vagy pedig nem vállalkoztak a részükre kijelölt „bünbák” szerepére — ez az én esetem is — elbocsátották állásukból 1931. november hó 1-én, illetve engem november hó 13-án — ezen időpontig kiki rendszeren járt hivatalba és végezte a reábizott új munkakört — anélkül, hogy azoknak, akiknek járt, fizetéseiket folyósították volna. Amelyik tisztviselő nem fogadta el a központi igazgató által közölt feltételeket, az családjával együtt a nélkülözésnek nézett elébe. Sőt amikor a nélkülözések folytán egyesek kényszerülve voltak kijelenteni, hogy elfogadják a közölt feltételeket, még lealacsonyított feltételek következtek. Én, mivel az igazgató ur azon fenyegetése dacára, hogy „justic mord” árán is tönkre tesz, sem akartam a „Victoria” takarékpénztárt ért katasztrófaért a bünbák szerepét játszani és a vételességet elismerni, a bank részéről történt egyoldalú megállapítás alapján gondatlansággal vádoltak és mivel egyik tisztviselő által elkövetett sükkasztásból reám kirótt részt sem akartam magamra vállalni, elbocsátottak, mire a pert megindítottam. A központi igazgatónak az igazgatóságtól határozott utasítása volt, hogy a „visszaéléseket” — sükkasztást — elkövető tisztviselő ellen a bünvádi eljárást megindítsa, ez nem történt meg. Hogy miért? Szerinte a Banca Nationala (!) kivágására, illetve utasítására, szerintem és sokak szerint más okból. Hogy a gondatlanság vádja is mily erős alapokon nyugszik, arra legjellemzőbb az, hogy ennek megállapítására a bank — és nem én — szakértő kiküldetését kérte.

Engedje meg Szerkesztő ur, hogy e helyen foglalkozzam a központi igazgató által másutt hangoztatott azon váddal, hogy az intézet szanálása ellen doigozom. Hát kérem: az apám, a nagyapám a „Victoria” takarékpénztár alapítói voltak, én magam 30 éven át hűségesen szolgáltam az intézetet és védtem a szó szoros értelmében minden áron a bank érdekeit, továbbá nyugdíjat akarok kapni a banktól és kerekén 500.000 (ötszáz ezer) lej névértékű, a szanálás sikere nélkül egy banit sem érő részvény van birtokomban. Elképzelheti egy komolyan gondolkodó ember, hogy amikor ennyi lelki kötelem és anyagi érdek is köt az intézethez és annak prosperálásához, hogy akkor annak sikere ellen dolgozzam? Dehát az igazgató ur új ember...

Hogy az adott viszonyok között elkövettem-e a gondatlanságot, azt a pártatlan bíróság fogja eldönteni.

Az pedig, hogy a visszaéléseket nem én követtem el — ezt különben a bank sem vonja kétségbe — és azokat nem én tussoltam el, az bizonyos. Ez a való tényállás!

Szivességéért fogadja Szerkesztő Ur hálás köszönetemet, a vagyok kiváló tisztelettel:

ANTONESCU VIRGIL.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Anyagi zavarokkal küzd a romániai rádiótársaság

A bucuresti-i leadót 150 kilowattra erősítik — Uj rádiótörvény készül — Szigorú rendszabályok a titkos rádiózók ellen — Rendelet érkezett Aradra a rádiórendszabályok megszorításáról

Bucurestiből jelentik: Perieteanu közlekedési miniszter tegnap meglátogatta a bucuresti rádióleadó-állomást, majd résztvett a rádiótársaság igazgatóságának ülésén. Mavrodí Sándor igazgatósági tag vázolta azokat az anyagi nehézségeket, amelyekkel a társaságnak meg kell küzdenie és kijelentette, hogy ezeknek főoka a titkos rádiózókban keresendő. A titkos rádiózók megszüntetésére egyetlen mód van: új törvényt hozni, amelyben szigorú szankciókat alkalmaznak mindazokkal szemben, akiknek bejelentetlen rádiójuk van. Az igazgatóság megállapodott abban, hogy erre vonatkozólag törvénytervezetet készítenek, amelyet a kormány elé terjesztenek.

A tervezetben — közölte Mavrodí — külön alapot létesítenek, amely a rádióállomás erősítését szolgáló munkálatok költségeire szükséges. A bucuresti-i leadóállomást ugyan is 150 kilowattosra erősítik. Az alapot külön illetékből létesítik, amelyet az országba beérkező külföldi gyártmányú rádiók és rádióalkatrészekre vetnek ki. Perieteanu a maga részéről megígérte, hogy minden támogatást megad a társaságnak, amely hatalmas kulturmunkát végez. A törvénytervezetet a parlament ülészakánának elején fogja benyújtani.

Itt írjuk meg, hogy az aradi postafőnökség rendkívül szigorú és erélyes hangú rendeletet kapott a bucuresti-i rádió vezérigazgatóságától. A rendelkezés utasítja a postafőnökség rádióosztályát, hogy mindazon előfizetőkkel szemben, akik legkésőbb június 28-ig nem egyenlítik ki hátralékos rádió-előfizetési díjait,

kat, úgy járjanak el, mint a tiltott rádió-tulajdonosokkal. A postafőnökség köteles ezeket az előfizetőket hivatalból törölni és e célból összeírja mindazoknak a nevét, akik bármilyen előfizetési összeggel, akár az elmúlt évről, akár az 1932-es évről hátralékban vannak és felterjeszti a bucuresti-i vezérigazgatósághoz, ahol azonnal törlik őket a rádió-előfizetők sorából.

Érdekes az eljárás azokkal az előfizetőkkel szemben, akik július elsejétől kezdve lemondanak az előfizetéséről. Ezt ugyanis június 30-ig bezárólag be kell jelenteni az aradi postafőnökség rádió-osztályánál, mert ha július 1-től akarják lemondani az előfizetést, a postafőnökség a bucuresti-i utasításhoz híven nem veheti többé figyelembe és csupán akkor törölheti az előfizetők sorából, ha kijelenti hátralékos tartozását és ezenfelül az év végéig járó teljes előfizetési díjat. A hátralékos előfizetőkkel szemben oly módon járnak el, hogy egy háromtagú bizottság alakul: egy ügyészeti tisztviselő, egy rendőrtiszt és egy postatisztviselő bevonásával, akik végigjárják mindazon előfizetőket, akik töröltettek június 1-től kezdve és hátralékos tartozásuk fejében törvényes foglalást eszközölnek. A rádiót ezenkívül elkozzák, mint ugynevezett „fekete-rádiót” és a törvényben előírt 15 nap elteltével árverést hajtanak végre az előfizetési-díj fejében. Ezen a szigorú rendelkezéseken változtatni vagy bármilyen kivételt megadni a postafőnökségnek nem áll módjában, mivel a rádió igazgatósága a postahivatalt teszi felelőssé anyagilag is a behajthatatlan előfizetési díjakért.

Az aradi fűszerkereskedők egyrésze elégedetlen az új zárórával szemben

A szindikátus egyik vezető tagjának nyilatkozata — A fűszerkereskedők régebbi kívánsága — Az új záróra-rendelet csak a nyári időszakra vonatkozik

A ma életbelépett legújabb záróra-rendeletet Arad kereskedő társadalma általában meglepéssel vette tudomásul. Bizonyos fokú elégedetlenség csak a fűszerkereskedők körében mutatkozott, ahol többen helytelennek találták a rájuk vonatkozó déli zárórát. A munkaügyi miniszterium, mint azt mai számunkban megírtuk,

a fűszerkereskedők déli záróráját fél 2 és 4 óra között állapította meg, míg este 8 óráig tarthatnak nyitva

Ebben az ügyben a Fűszerkereskedők Szindikátusa elnökének, Engel Gyulának távollétében Erdős Pál vezetőségi tagot kerestük fel, aki a következő nyilatkozatot tette:

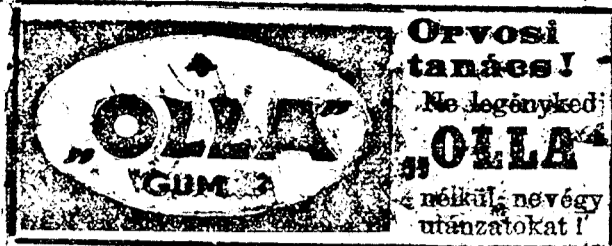
— A munkaügyi miniszteriumnak ma délelőtt ismertté és egyben érvényessé vált új záróra-rendelete a fűszerkereskedők körében általában meglepéssel talált. De tény az — folytatta Erdős Pál — hogy az aradi fűszerkereskedők között vannak olyanok is, akiknek nem felel meg ez az új déli záróra-beosztás.

— A Fűszerkereskedők Szindikátusa különben mintegy három héttel ezelőtt az éppén Bucurestibe utazó Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárral egy beadványt nyújtott be az illetékes miniszteriumhoz, amelyben a déli zárórát fél 1 és fél 4 óra között kérte megállapítani. Erre a kérvényre azonban semmiféle

válasz nem érkezett, míg azután most megjött az új és reméljük végleges rendelkezés, amely tulajdonképpen úgy a kereskedő, mint az alkalmazott szempontjából is megfelelő, mivel az új beosztás értelmében az alkalmazott ugyanannyit dolgozik, mint a mostanig érvényben levő záróra alkalmával.

— A fűszerkereskedők — fejezte be nyilatkozatát informátorunk — nem hiszem, hogy lépéseket tennének egy újabb záróra megállapítására vonatkozólag, mert még abban az esetben is, ha a többségnek nem felelne meg a jelenlegi rendelkezés, ami különben nem áll fenn, még akkor sem lenne célszerű egy ilyen értelmű akció, mert ez a záróra csakis a nyári időszakra vonatkozik.

— Bérbevett városi földek. Négy aradi parasztagazda, akik Arad határában a város tulajdonát képező 30 hold föld bérletét bírják, beadvánnyal fordultak Aradváros vezetőségéhez, amelyben kérték, hogy a most lejáró bérleti szerződést a város öszig hosszabbítsa meg. A gazdálkodók ennek ellenében kötelezik magukat, hogy a földeken termő tengeri egyharmadát, míg az ugyancsak ott termő szénának felét a város tulajdonába engedik át. Az ügyet ma délután foglalkozott a város vezetősége és a gazdák ajánlatát elfogadta.

Retorziót követelnek

Jugoszláviával szemben a romániai állatexportőrök

Temesvárról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmánya tegnap ülésén az állatexportőrök legégetőbb problémájával, a jugoszláv határázárattal foglalkozott. A jugoszlávok, — mint ismeretes — azzal az indokolással, hogy a Bán-ságban ragályos állatbetegségek léptek fel, elzárták a román állatszállítmányok előtt a határt és ezzel megbénították az Olaszország felé irányuló exportot. A temesvári kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a bán-sági állatexportőrök érdekeit sértő ügyben megkéri a kormányt, hogy diplomáciai úton sürgősen rendezzék ezt a kérdést és abban az esetben, ha békés úton a problémát megoldani nem lehet, a jugoszláviai export ellen hasonló szigorú rendszabályokat fogantossion.

LEGUJABB DIVATU

női és férfi strandsandálok,
strandkalapok, gyönyörű fürdőruhák
nagy választékban, olcsó árakon

Juliette

kötöttárúk szaküzlete Neuman-palota

= Árlejts kőre és mészre. A város árlejtső bizottságához az árvizkárosultak építkezésénél szükséges kőanyag beszerzésére vonatkozólag három ajánlat futott be, amelyek közül a legmegfelelőbb az Arad-Brádi Ipari Rt. ajánlata, amely a szükséges 500 vagon kővet, vagononként 1240 lejért szállítja ab Radna-állomás. Az interimár-bizottság elfogadta az ajánlatot, úgy, hogy az most jóváhagyás végett a központi árlejtső bizottsághoz kerül. Ugyancsak árlejtsét érkezett három belföldi cégtől 50 vagon mész szállítására. Mivel azonban az egyik ajánlat egy órával később érkezett meg, mint a határidő kitűzve volt, azonban az ajánlattevő cég hibáján kívül, a város interimár-bizottsága úgy döntött, hogy új árlejtsét hirdet a mész beszerzésére.

= A marosparti mozi bérlete. Az elmúlt napokban a marosparti nyári mozi két pénztárhelyiségének bérbeadására vonatkozólag két ajánlat futott be Aradváros vezetőségéhez. Az ajánlattevők beadványaikban azt kérték a várostól, hogy a nyári mozgó pénztárhelyiségeit fagyalt és dohányneműek árusítására adja bérbe a város, arra való tekintettel, hogy a nyári moziban az idén nem tartanak előadásokat. Az egyik ajánlattevő 500, míg a másik 2 ezer lej havi bért ajánlott. Egy korábbi interimár-bizottsági ülésen elvben már úgy döntött a város vezetősége, hogy a két pénztárhelyiséget a 2 ezer lejes ajánlattevőnek adja ki, közben azonban a napokban egy újabb ajánlat érkezett: még pedig a mozi vendéglője, az ugynevezett Halász-csárda tulajdonosától, aki a két helyiségért havi 3 ezer lej bért ígért. Az interimár-bizottság hosszas vita után úgy döntött, hogy a pénztárhelyiségeket egyelőre egyik ajánlattevőnek sem adja bérbe, ellenben 8 napos árlejtsét ír ki és csak azután dönt majd a bérbeadás tekintetében.

= Hitelzárlatot határoztak az angol bankok a szovjettel szemben. Amszterdamból jelentik: Az egyik nagy holland közgazdasági lap londoni jelentése szerint, az angol bankházak elhatározták, hogy hitelzárlatot léptetnek életbe a szovjettel szemben. Elhatározták, hogy a mai naptól kezdve megtagadják a szovjet-váltók leszámítolását. Ez az elhatározás az Oroszországban mindinkább növekedő gazdasági válság, valamint a keleti háború veszélye következtében keletkezett.

Az aradmegyei malmok adója

Megkezdik a forgalmiadó pauszálék kivetését

Az adótvény szerint, minden évben megállapítják a malmok forgalmiadó pauszálékait, amelyet az elért üzleti forgalom alapján vetnek ki. A minisztérium most leérkezett rendelete szerint, a pénzügyigazgatóságnak még ebben a hónapban meg kell kezdeni a pauszálék megállapítását és ennek a rendeletnek alapján állították össze a körleteket, amelyekhez tartozó malmok adói kerülnek tárgyalásra.

Junius 27-én a Borosjenő, Világos, Pankota községekben, vagy körletükhöz tartozó malmok, junius 28-án Újszentanna, Borosbes, Fernova, junius 29-én Halmágy, Arad, junius 30-án Pécska, Soborsin, Kisjenő, július 1-én Nagylak, Radna, Ujarad, július 2-án Buttyin és Székudvar községekben lévő malmok adópauszálékait vetik ki. A rendelet szerint, a kivétő bizottság az aradi pénzügyigazgatóságon működik és a nagyobb malmok idézést kapnak arra a napra, amikor forgalmiadó pauszálékukat tárgyalja a bizottság. A kisebb malmok hivatalból kapnak értesítést arról, hogy a bizottság mennyiben állapította meg az általuk fizetendő összeget.

= Nemzetközi kiállítás Szalonikiben. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Szeptember 11-én nyílik meg a 7-ik nemzetközi kiállítás Szalonikiben, mely bő alkalmat nyújt a román termékeknek a kelet országában való ismertetésére. A kiállításon való részvételre vonatkozó minden utbaigazítást megad a galati-i görög kereskedelmi kamara. (Camera de Comert Elena din Galati.)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 23.

Bukarest. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinkuzenekar: Könyv és román zene. 19. Dinicu zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Georgievsky tenorista hangversenye. 21.20. Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 11.15. Szalonzenekari hangverseny. 14. Déli harangszó. 14.05. Orosz balalajka zenekar hangversenye. 6. Helyes gyermeknevelés. 7. Két elbeszélés. 7.30. A rádió házkvintettjének hangversenye. 9. Nagy Izabella magyar nótákat énekel Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 10. A rádió külügyi negyedóra. 10.15. Strauss János-hangverseny. 12. A Broadway Boys jazzzenekar hangversenye. 13. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Brunner-négyes. 14.40. Mascagni: Parasztbecsület. 15.10. Francia operák részl. Gramofon. 18. Hangverseny. 19. Hangverseny. 21.40. Napforduló-ünnep. 23. Bruckner: D-moll mise. 24.20. Rácz Béla és cigányzenekara a Pataky-féle vendéglőből. — Belgrád. 13. Gramofon. 13.20. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 19. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21.30. Népdalok. 22.40. Pataky Kora zongora. Popova Lisa ének- és Krombholz zongoraművészek hangversenye. 24.50. Vendéglői zene. — Berlin. 18.30. Bach hangverseny. 19.10. Régi angol hegedűművek. 19.30. Egy német flotta érkezésének köv. Danzigból. — Hellsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 22. Wilde: A cantervillei kísértet c. műve hangjátékra átdolgozva. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 16.30. Hemerka zenekar. 17.30. Gramofon. 20.20. Falusi zenekar. — Milano. 18.45. Szalonzene. 21.05. Szalonzene. 21.31. Zenekari hangverseny. 22.30. Puccini: Rondine, opera. Gramofon. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 20.50. Fibich: Arkonás eleste, daljáték. — Róma. 19.30. Ének hangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. 22.45. Zenekari hangverseny. — Svájc. Aleman adó. 18. Rádiózenekar. 22. Rádiózenekar. 22.20. Zongoratrió. 23.45. Mandolinhangverseny.

PÉNTEK, JUNIUS 24.

Bukarest. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. 20.10. Gramofon. 21. Seidmann szaxofonművész. 22.15. Petrescu baritonista. — Budapest I. 11.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 14. Déli harangszó. 14.05. Hangverseny. 6. Divatcsevegés. 7. Szolnoki Farkas Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 8. Az olimpiászra induló magyar uszó- és vízipólócsapat bucsuztatása. Dr. Belezna László előadása. 8.15. Társadalmi élet Pest-Budán a múlt század 30-as éveiben. Szigethy János előadása. 8.45. A Virányi szalonzenekar hangversenye. 9.35. Tolvajok az irodalomban. Dr. Hevesi Sándor előadása. 10. Hangverseny. 11.15. Táncczene. — Bécs. 13.30. Silving négyes. 14.30. Schumann Erzsébet gramofonlemez. 15.10. Népzene. Gramofon. 18. Mecho zenekar. 21.20. Egyetemi dalkör hangversenye. 22.15. Wagner: Bolygó hollandi c. op. 24.45. Gaudriot jazz Greiner Leó énekével. — Belgrád. 13. Rádiózenekar. 13.57. Harangszó. 14.05. Gramofon. 14.35. Gramofon. 17.45. Gramofon. 19. Rádiózenekar. 21.20. A bolygó hollandi c. opera Bécsből. Utána kávéházi zene. — Berlin. 18.30. Szórakoztató kamara zene. 20.30. Rathenau emlékünnep. 21.20. D'Albert: G-dur gondokaversenye. 22.20. Tarkant. — Hellsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 20. Gramofon. 20.50. Esti zene. 23.25. Észte zene. — Kassa. 14. Gramofon. 14.30. Ruzicska szalonzenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. — Katowice. 19. Délutáni zene. 20.20. Táncczene. 22. Szimfonikus hangverseny. 1.05. Gramofon. — Milano. 18.45. Gramofon. Trieste ötös. Firenze, előadás. Utána: Kamara zene. 21.10. Szalonzene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. 20.15. Gramofon. 21. Vidám énekek. 21.20. Herzsmann zongoraművész. 1.20. Frenkel hegedűművész.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVAN

felelős

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek eredeti alakjában nem közölhetők, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Schwester,

német, kitűnő bizonyítvánnyal, két éves fiú mellé uri házhoz kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 150

Házvezetőnő,

intelligens, jómegjelenésű, aki üzleti vezetésben is ért és románnyelvet bírja, lehetőleg vidéki, felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2006

ELLÁTÁS.

URICSAIAD Cluj melletti 600 m. magasan fekvő villájában pensiókat elfogad. Cim a kiadóhivatalban.

LAKÁS.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főteremmel kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 200

Elegánsan butorozott szoba

lépcsőházi bejárattal, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással, kiadó. Str. Horia (Széchenyi-u.) 7., I.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY JOKARBAN levő felfűtött fürdőszobás lakás olcsón eladó. Str. Moise, Nicodora 9-11., háztulajdonosnál. 1950

EZÜST-TÁRGYAK, márkás porcellánok, intarziás antik sekreter, komódok, vitrinek, testmények, nyest boa, ebédő, háló, szalonberendezések, zongorák, hegedűk, 12-es és 6-os ezüst evőeszközök, tipeg és porcellán servisek, tükrök, paraván, asztalok, székek, könyvszekrények, gramofon, parza és gyári szőnyegek, órák, ékszerek, dísz tárgyak, szurasztal stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia I. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

KERESSEK jó írógépeket, Batiz üvegeket, ezüst tárgyakat, antik és modern butorokat, komplett szobaberendezéseket, dísz tárgyakat, gyári és keleti, valamint helyben készített perzsaszőnyegeket, antik márkás porcellánokat, márkás testmennyeket stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

Olcsó hal!

Friess harcsafej 15 L. Apró hal 30 L.
Márna ... 40 L. Élőponty 50 L.
Harcsaszelvény 80 L. Egész harcsa 50 L.
kecsge, tok, stülő kapható

Luttwak—Avramovics-cég.

Megkezdődött az előszezon

MEYHÁZÁN

Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olcsó feltételek mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradalmait.

Lakás és háromszori étkezés naponta 100—120 L.

Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 százalékos fürdőkedvezmény!

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS intányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

GUMMICSÖVET kertlocsolásra, 25—30 tolyómétert, kitűnő állapotban, keresek, ármegejelölést kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

Aratógép, Joston-féle

alig használt, családi okokból sürgősen eladó. Bővebbet Aradon, Str. Rahovei 144. (Mihály-uca.)

Rhode Island kettő 20 Rhode vagy Leghorn osibével 500.— L., Rhode v. f. Wyandotte tojások 8.— L., Leghorn 5.— L. darabja.

„Camarad” farm Tanf, Aradm.

Nickelezést vállalunk

SZEGFU írógépmechanikus főpostával szemben.

ÜZLETEK.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

INGATLAN.

KERESSEK megvételre csakis vasut állomás közelében kisebb bér vagy magánházat. Ajánlatokat „Készpénz” jellegűre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek.

Belvárosban

a volt Kossuth-uca egyik melléknocsjában magasföldszintes bérház, 3x2 szobás lakással, műhellyel, nagy udvarral, széles csukott kapubejárattal, 520.000 leiert eladó. — Megbizott Kiss Lajos „URANUL” ingatlantörzsi irodá a, városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand I. szám I. em.

ABC

utások részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent:

szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja